

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

1
ДИНАР
1952

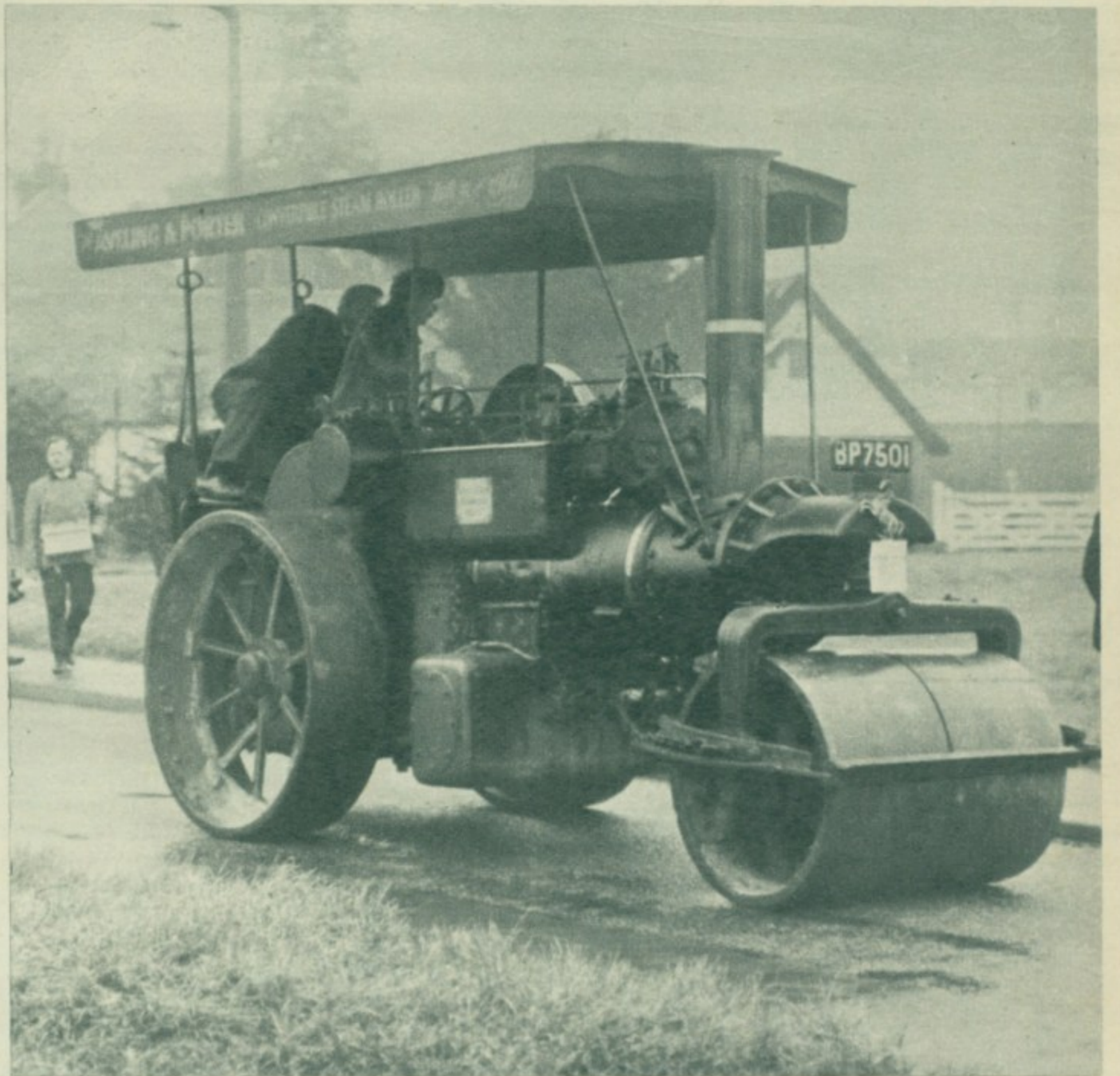
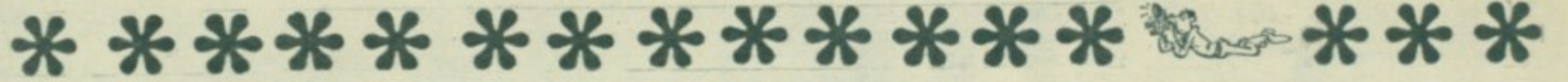

ГОДИНА
XXIX
БРОЈ
886
21. XII 1968.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

ДОГОДИЛО СЕ...

МОЛИ ОПРОШТАЈ. — Збило се то на једној од последњих коњских трка ове сезоне у Копенхагену. Коњ једног такмичара неочекивано се узјугунио и одбио је да прескочи последњу препону што би јахачу донело прву награду. Пошто је јахач покушао да га на то натера, коњ га је једноставно збацио. Али, чим се јахач нашао на земљи коњ је сео поред њега као да моли опроштај.

РОЂЕНДАНСКИ ПОКЛОН. — На свој тридесет четврти рођендан Бети Викери из Редборна, у Енглеској доживела је остварење давнашње жеље: од свога мужа је добила на поклон ваљак за путеве тежак шест тона. Њен отац је био возач ваљкова и она је, мада и не помишља да се бави тим занимањем, одувек желела да има баш такво возило. Сад још треба да положи возачки испит.

Веровалти или не!

НА РЕЦИ ХЕМЕЗ
У НОВОМ МЕКСИКУ НАЛАЗИ СЕ ПРИРОДНА БРАНА-ДУГАЧКА 120, ВИСОКА И ШИРОКА ПО 18 МЕТАРА КОЈА ЈЕ ПОСТАЛА ТАЛОЖЕЊЕМ НАТРИЈУМОВИХ СОЛИ ИЗ ОКОЛНИХ МИНЕРАЛНИХ ИЗВОРА.

ЧОВЕК КОЈИ ЈЕ ГОЛИМ РУКАМА УБИО МЕДВЕДА

Теорг II *закн* ВЛАДАР АНХАЛТА (НЕМАЧКА) УБИО ЈЕ НА ОБАЛИ ЕЛБЕ ЈЕДНОГ МЕДВЕДА-УДАРЦЕМ ПЕСНИЦЕ. (1509)

СУНЂЕР
ТЕТНА-ФИСУРАТА ИЗГЛЕДА КАО ЛОПТА ЗА ГОЛФ.

Јавран ЦЕМС
ЖИВЕО ЈЕ У ЛОНДОНСКОМ ТАУЕРУ 44 ГОДИНЕ.

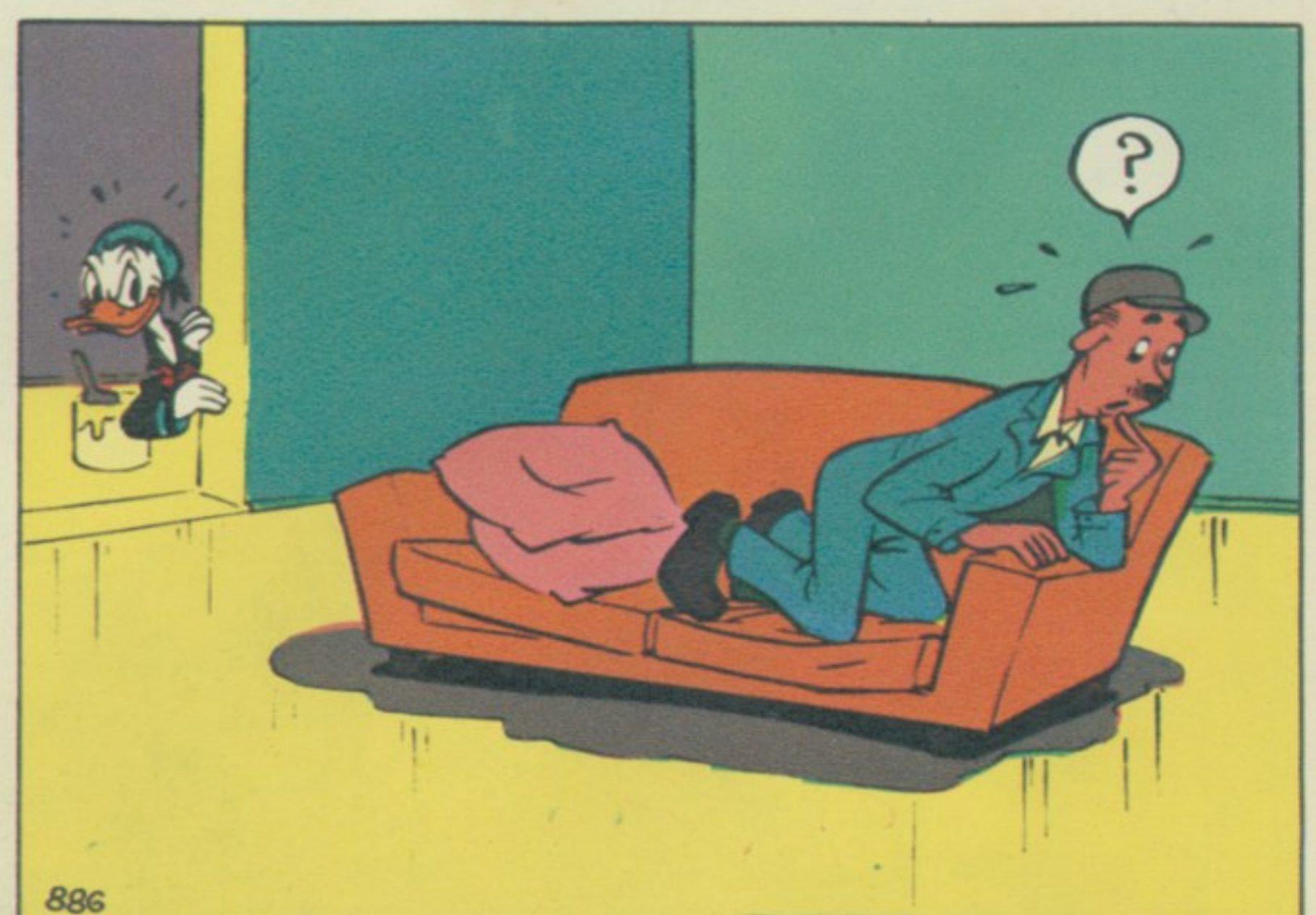
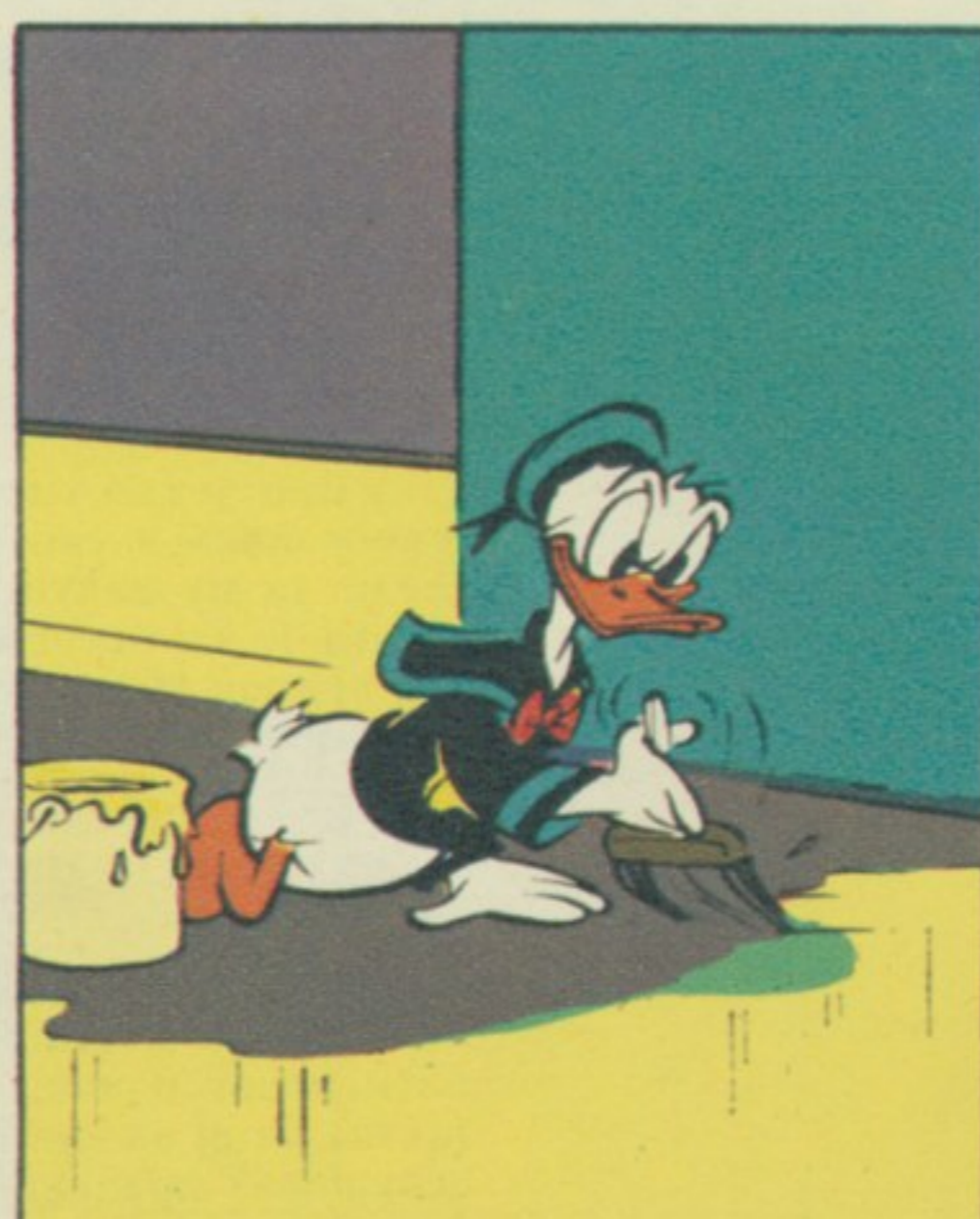
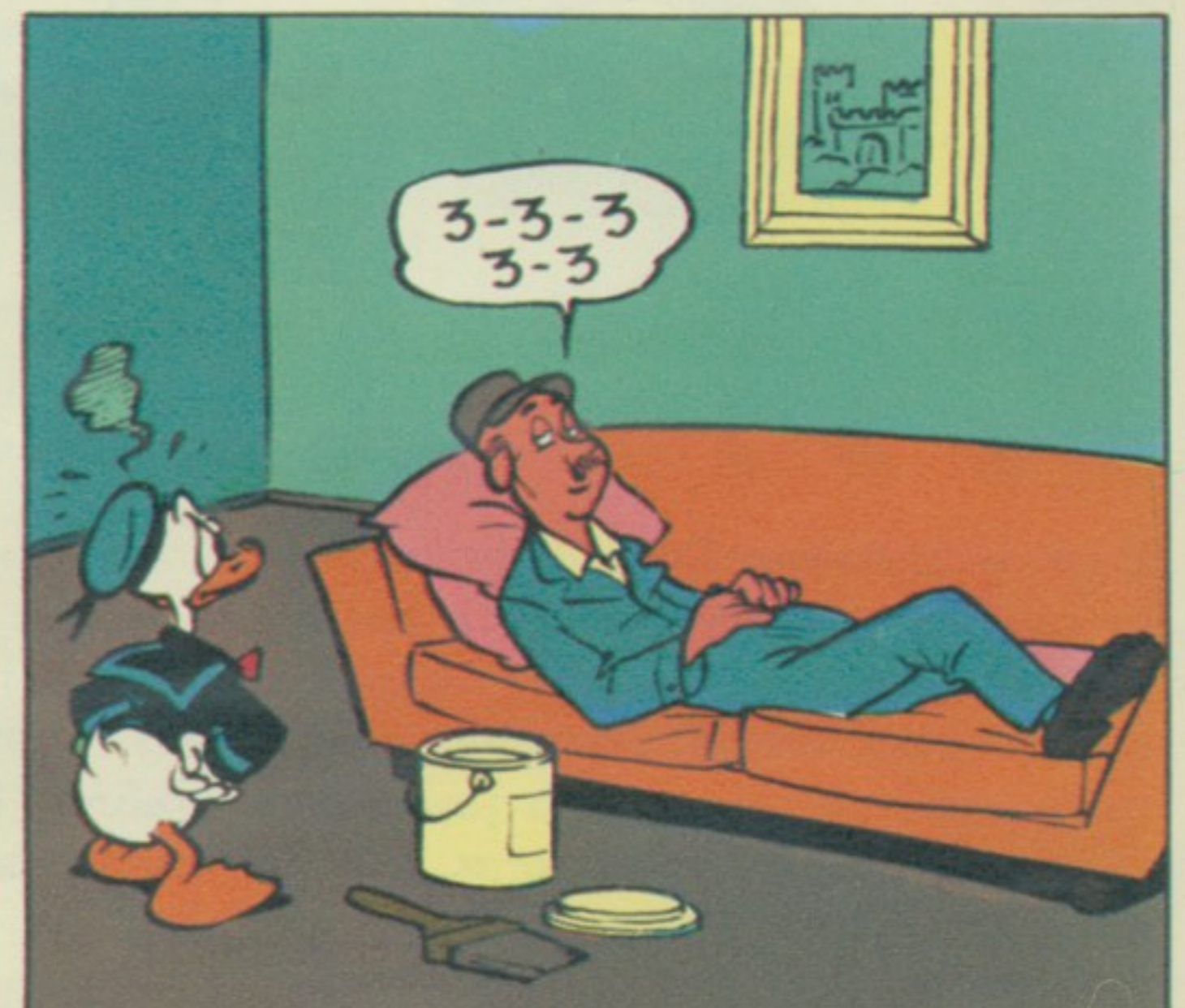
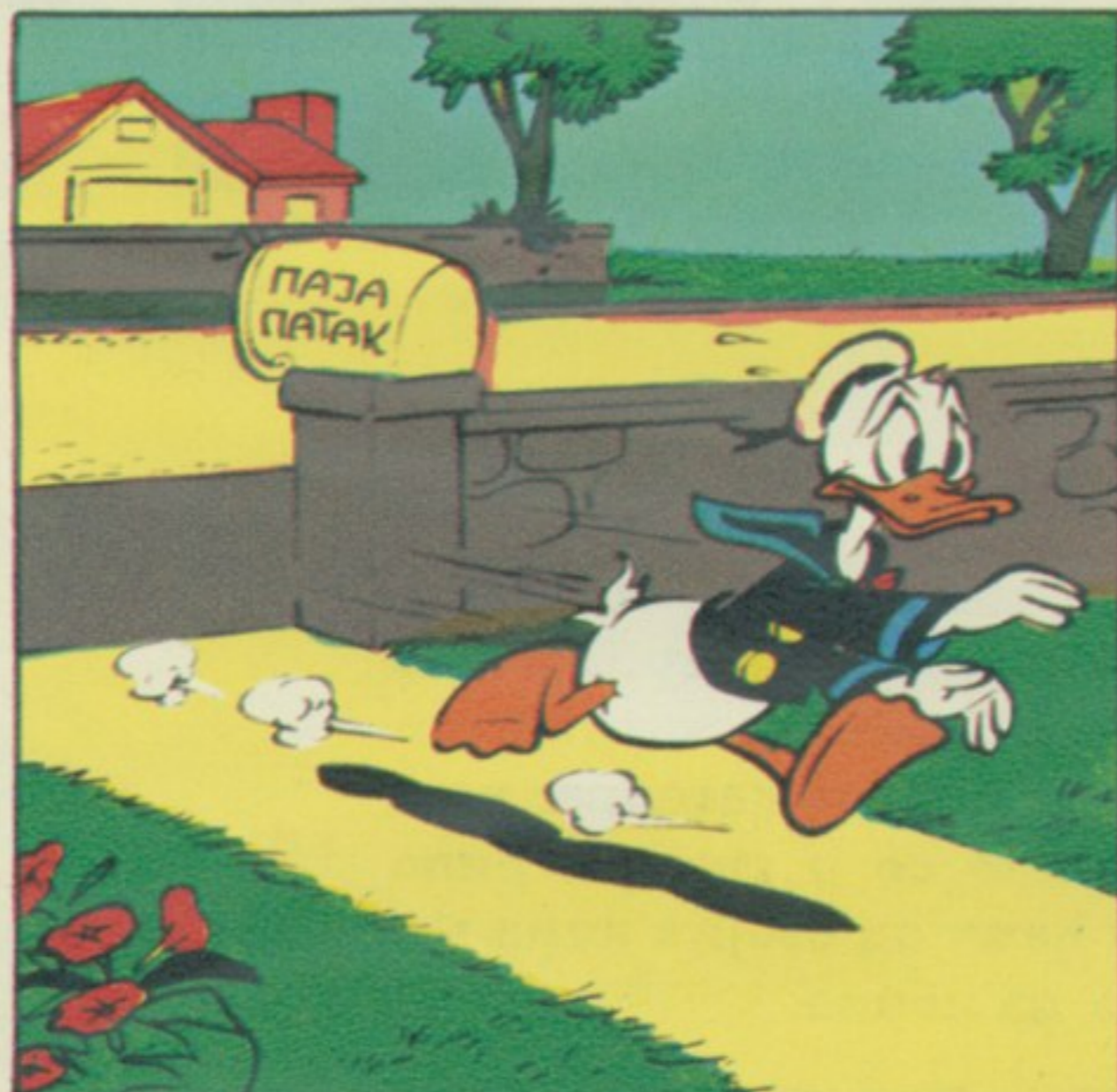
ЦВЕКЕ СЛАТКИ ВИЛИ **КОРОВ СМРДЉИВИ ВИЛИ**
ДОБИЛИ СУ ИМЕ ПО ИСТОМ ЧОВЕКУ — **ВИЛИЈАМУ, ВОЈВОДИ ОД КАМБЕРЛЕНДА** КОЈИ ЈЕ ПОТУКАО ШКОТЛАНЂАНЕ У БИЦИ КОД КЛОДЕНА. ЗАХВАЛНИ ЕНГЛЕЗИ НАЗВАЛИ СУ У ЊЕГОВУ ЧАСТ ЈЕДАН ЦВЕТ А ОГОРЧЕНИ ШКОТИ ЈЕДАН СМРДЉИВИ КОРОВ.

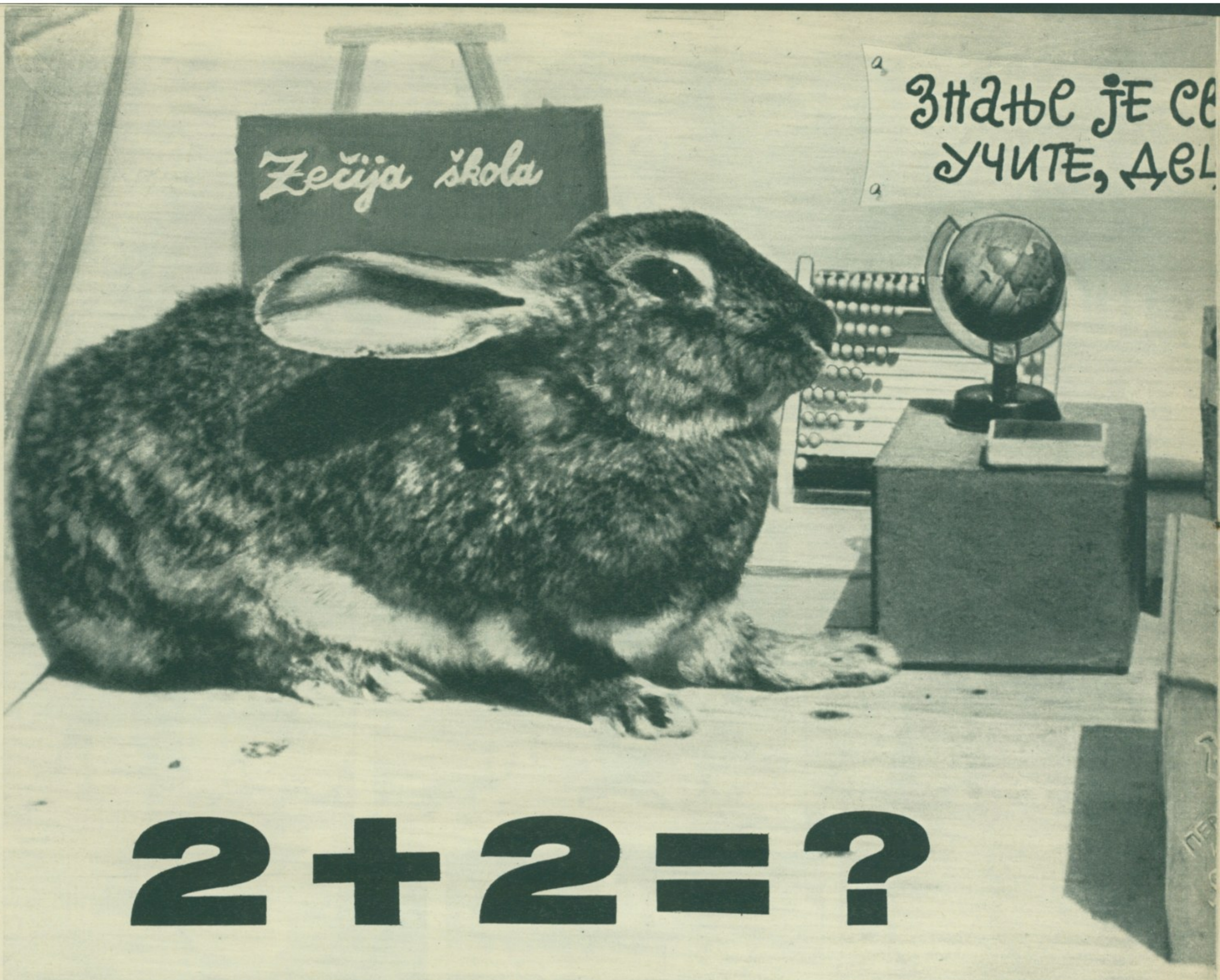

ПОЛ ДЕШАНЕЛ
(1856-1922)
БИО ЈЕ ЈЕДИНИ ПРЕДСЕДНИК ФРАНЦУСКЕ РЕПУБЛИКЕ КОЈИ НИЈЕ РОЂЕН У ФРАНЦУСКОЈ ДЕШАНЕЛ СЕ РОДИО У БЕЛГИЈИ А БИО ЈЕ ФРАНЦУСКИ ПРЕДСЕДНИК 1920. ГОДИНЕ.

WALT
DISNEY

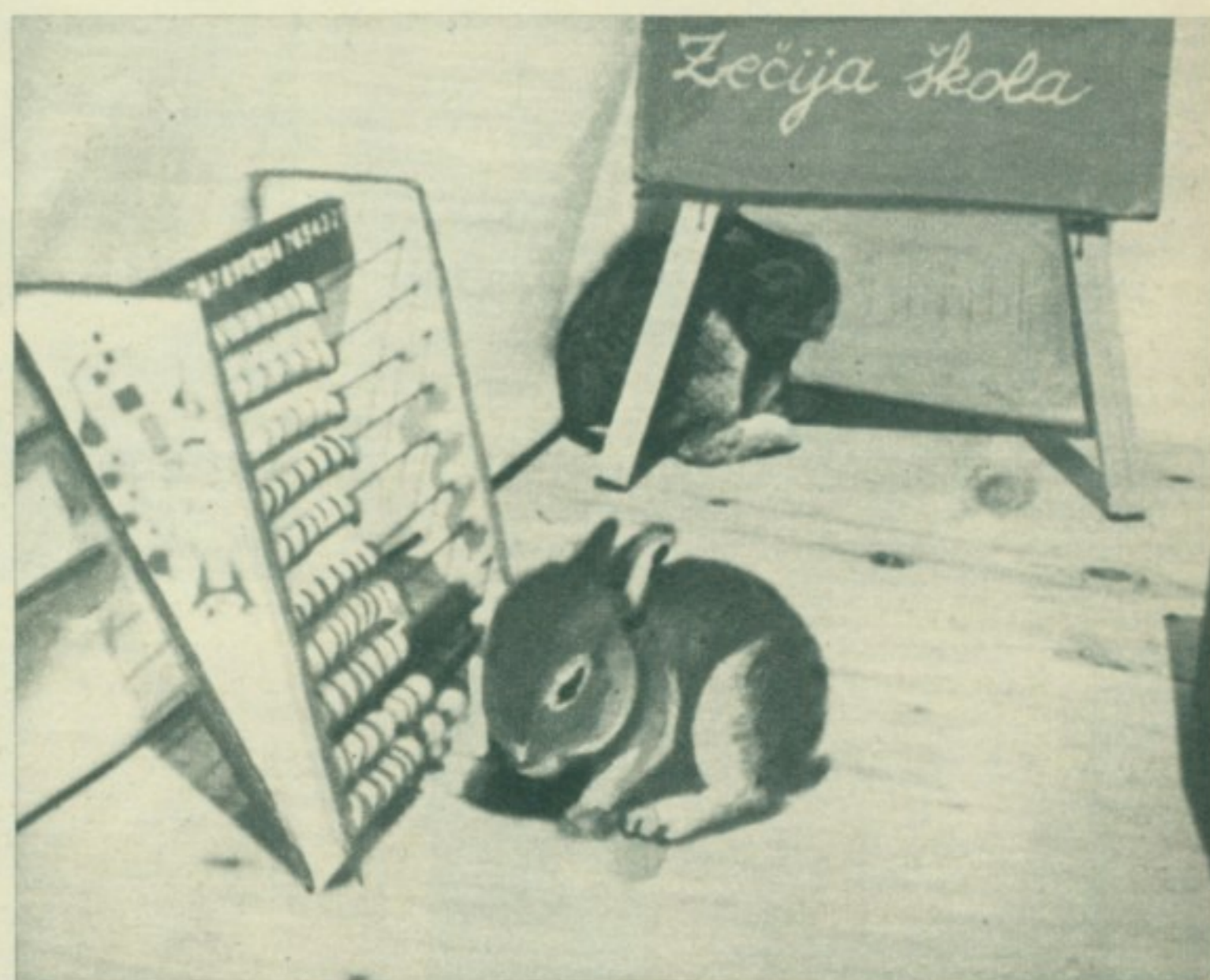
ПАЈА
ПАТАК

2 + 2 = ?

У селу Црквени Бок, 30 километара од Сиска на обали Саве, ђаци су се договорили да отворе зечију, мачију и пачију школу. Речено — учињено. У томе им је помогао Боривој Турајлић, наставник ликовног васпитања. Направљене су мале клупе и мала катедра, исто тако мала рачунаљка и још мања табла. Нашао се и глобус. Било је баш као у правој школи. А онда су прави ђаци од својих кућа донели ове необичне прваке и настава је могла да почне.

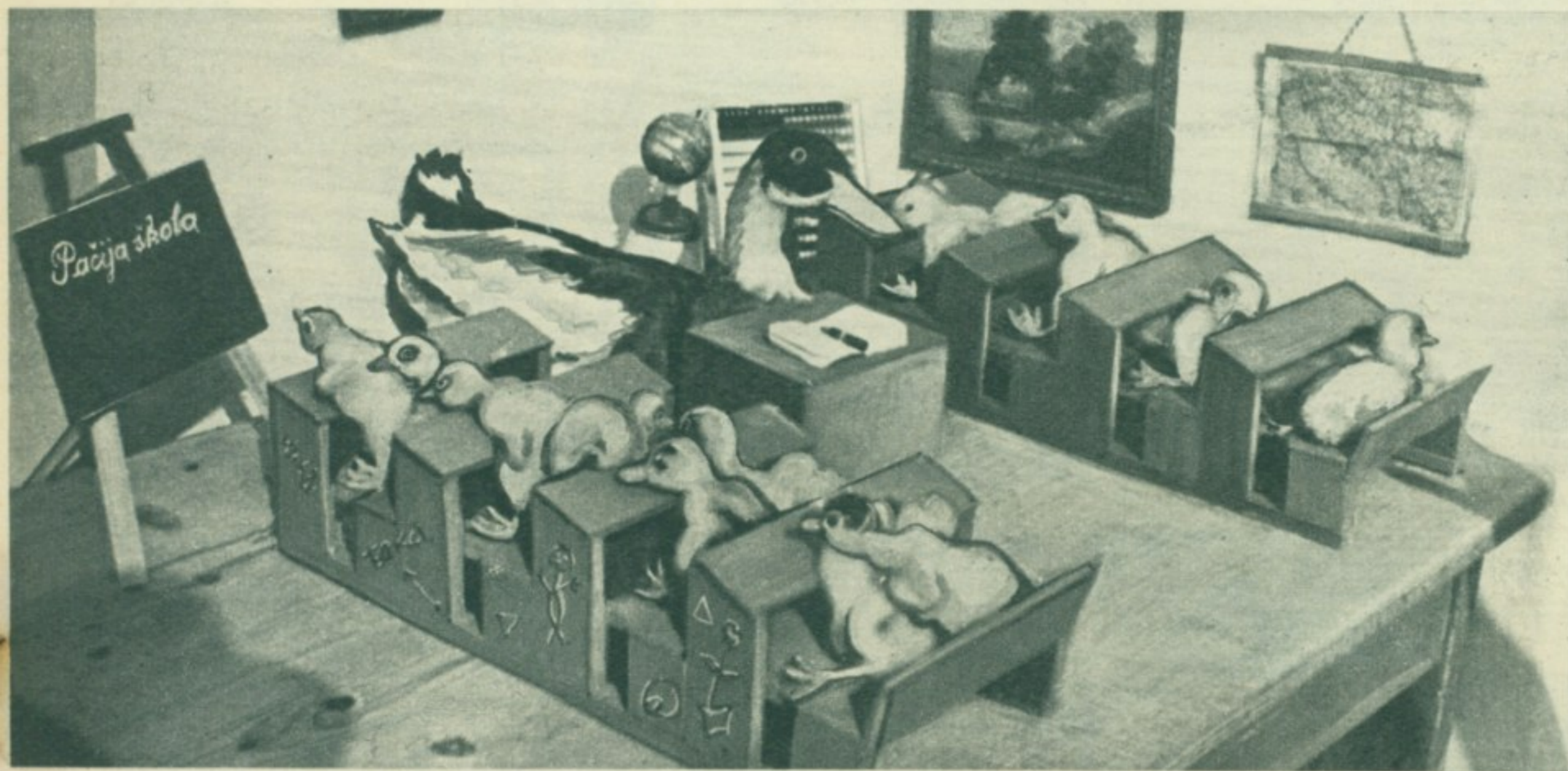
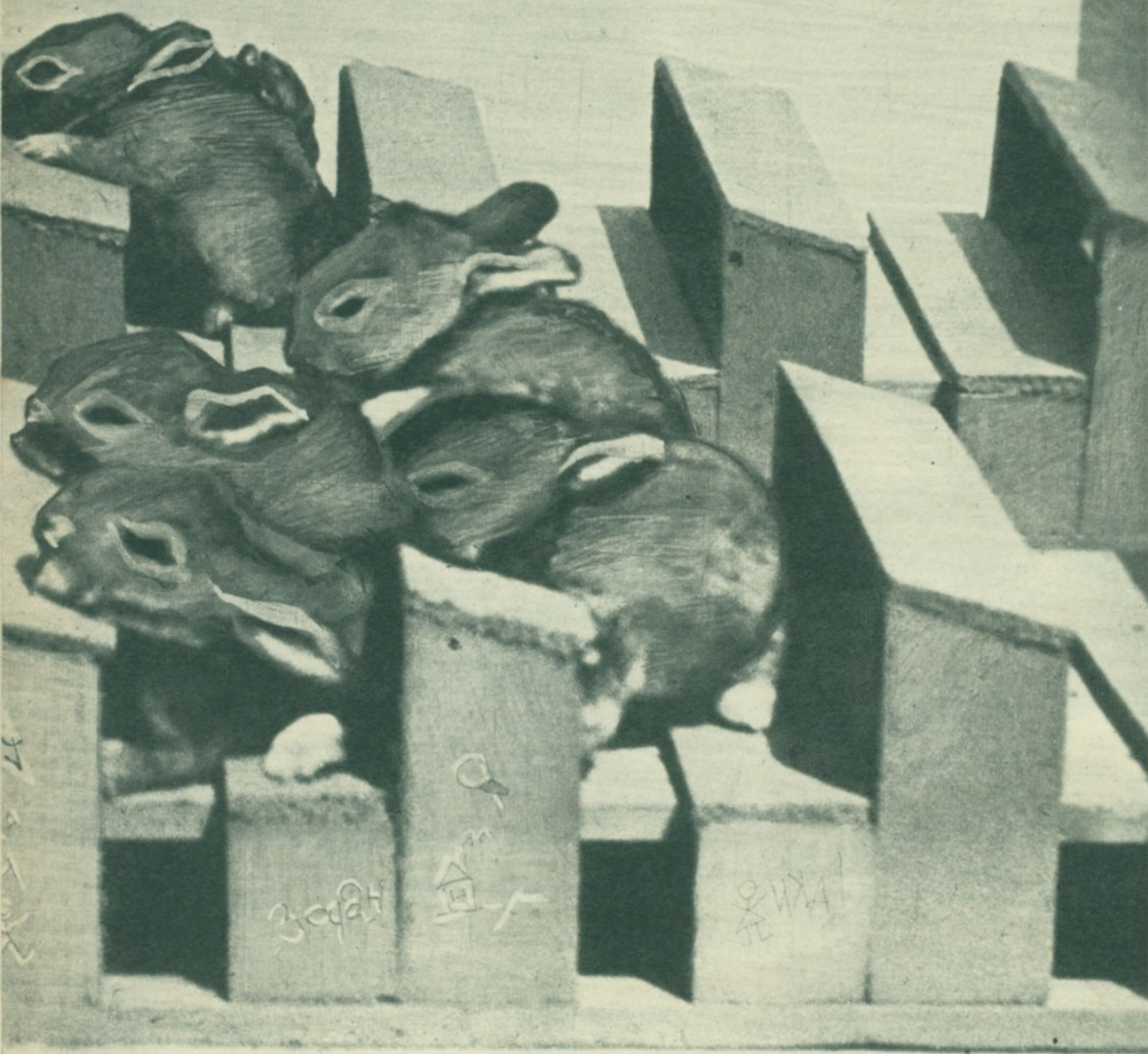

Ево једне сцене из зечије школе. Учитељ је прозвао једног ђака и ево га како се зноји испред рачунаљке. Изгледа да му рачун, бар према овој слици, није јача страна. А шта је са несрећником који стоји у хошку? Као да су сви прваци свуда исти — тешко им пада школски ред и дисциплина. Само код зеца учитеља није било шале.

Час у мачијој школи. Колико су „ђаци“ у селу били познати по несташлукима, очекивало се да ће у учионици бити прави пакао. Међутим, сем двојице у задњим клупама (лево), који ваљда вребају муву на зиду, остали су пажљиво „слушали“ предавање. За то можда треба захвалити и ауторитету строгог мачка.

ВЕТЛОСТ, ЗНАЊЕ ЈЕ МОЋ,
ДО, И ДАН И НОЋ.

У пачијој школи је стари патак — учитељ муку мучно да заведе ред. Ту је и нашем фото-репортеру требало највише времена док није направио један добар снимак. Баци су били просто немогући. Али зато је практична настава из пливања на Сави дочекана с правим одушевљењем. Сложно су завеслали и учитељ и сви ђаци. Што се њих тиче, таква школа нека траје непрестано.

ВАШАР

СА СВИХ КОНТИНЕНАТА

КУЛА ОД МАСЛАЦА. — Гунар Хам из Копенхагена поносно је донео на изложбу млечних производа верну копију Ајфелове куле начињену од маслаца. Своје уметничко дело правио је шест дана. Међутим, било је довољно свега 6 минута да се на отварању изложбе под врелим телевизијским рефлекторима симбол Париза растопи и претвори у безобличну масу. На Гунарново очајање — разуме се.

БОЦА И ЗАПУШАЧ. — Једна девојка из Плимута удала се за старијег момка који се трудио да сачува „част“ свог имена. Звао се Цереми Рум и толико је волео друштво свог „презимењака“ да су га пријатељи прозвали „Велика боца“. Кад је млада жена увидела да свог мужа неће моћи да одвикне од чашице, развела се од њега и опет узела своје девојачко презиме Корк које значи — запушач.

ОЖАЛОШЋЕНА РОДБИНА. — Прво што је после погребња Итурија Маичинија учинила његова ожалошћена породица — удовица и седам синова — било је да право с гробља оде у ресторан и до сита се наједомеде. Три године пре смрти Маичинија је приморавоа целу породицу да једе само морске алге и рибу. Удовица и синови зарекли су се да до краја живота ту храну више не ставе у уста.

КАПЕТАН Кејт

КЕЈТ ЈЕ УСПЕЛА ДА СЕ УВУЧЕ МЕЂУ
ГУСАРЕ... МАДА НЕКИ НИСУ БИЛИ
ТИМЕ ОДУШЕВЉЕНИ!

АНЖЕЛИКИ СЕ НЕ СВИЂА
ПАЖЊА КОЈУ ЛА ДРОН
ПОКЛАЊА НАШЕМ
НОВОМ ЧЛАНУ!

НИ ЈА БАШ
НИСАМ ОЧАРАН
ТОМ МОРЕКОМ
ВЕШТИЦОМ!

И ЈА БИХ СЕ ТАКО ОСЕЋАО ДА
МЕ ЈЕ ОНАКО ОБРУКАЛА СА ОНИМ
БУРЕТОМ РУМА!

БАХ! НИЈЕ ТО
ЗБОГ
ТОГА!

СВЕ МИ СЕ ЧИНИ
ДА ОНА И ЛА ДРОН
НАМЕРАВАЈУ ДА НАС
ИЗИГРАЈУ!

И ДА ЗДИПЕ
СВУ ЗАРАДУ!
ТРЕБА ИХ ДРЖА-
ТИ НА ОКУ!

ЛА ДРОН ЈЕ ПОВЕО КЕЈТ
ПО ОСТРВУ...

ШТА ЈЕ
ИЗА ОВЕ
ОГРАДЕ?

НЕ БИХ МОГАО ДА
ИЗГРАДИМ КОЛО-
НИЈУ БЕЗ ЗАРОБЉЕ-
НИКА... ОДНОСНО
ЊИХОВОГ
РАДА!

РАЗУМЕ СЕ, НЕКИ ОД ЊИХ СУ СУВИШЕ
ВАЖНИ... ДА БИ ИХ ПУШТАО НА РАД...
КАО ШТО ЈЕ ОНАЈ ТАМО!

НАТАН! КАКО ДА
ДОЂЕМ ДО
ЊЕГА?

***** ПОСЛЕДЊИ ИНДИЈАНСКИ ХЕРОЈИ *****

ОПАСНИ ПОГЛАВИЦА ВИКТОРИО

**ЦЕО ДАН И НОЋ ИНДИЈАНЦИ СУ ПРУЖАЛИ
ОТПОР ДВАДЕСЕТ ПУТА ЈАЧЕМ НЕПРИ-
ЈАТЕЉУ. НИСУ СЕ ПРЕДАЛИ НИ КАД ИМ
ЈЕ НЕСТАЛО МУНИЦИЈЕ**

Викторио из племена Мимбрено Апача борио се против бледокожих прво као помоћник великог поглавице Мангуса, а затим и сам. После Мангусове смрти наставио је ратовање све до 1877. године. Тада се, уморан од безнадежног рата, предао и допустио да га затворе у резерват Ојо Калиенте у Тексасу где је живот, и поред свега, био колико-толико поношљив. Али, када је после извесног времена стигло наређење да се преселе у резерват Сан Карлос у Аризони, Индијанци су схватили да је за њих то смртна пресуда.

Најсјајнија коњица на свећу

У резервату Сан Карлос, говорио је капетан Џон Бурк, вода је слана, ваздух затрован, пун песка или су снежице, а мува је више него што их има Белзеву, бог мува. Викторио је са тридесет ратника успео да побегне на југ. Убрзо је срео Кабалера, поглавицу Мескалоро Апача, који је побегао из Ојо Калиента с ратницима, женама и децом. Две групе Индијанаца су се спојиле и Викторио је добио команду над стотинак ратника. Генерал Крул је за њега и његове људе говорио да су најсјајнија коњица на свету.

Али, требало је живети и хранити се и Индијанци су почели да пљачкају широм Тексаса. Тада се догодило нешто што и одговара Дивљем западу: становници, верујући званичном саопштењу полиције да су ови Индијанци обични пљачкаши и окрутни злочинци, решили су да их поубијају. Пошли су наоружани до зуба и праћени одушевљеним узвицима гомиле. Нису ни сањали да је Викторио већ обавештен о њиховим плановима и да намерно оставља трагове да би га они следили. Тако их је намамрио до места које је њему одговарало. Тек када су Индијанци испалили први хитац, доброљци су се сетили да су упали у клопку. Ипак су се храбро борили али су изгубили десет људи, коње и опрему.

Свражар ћррезаној ирла

Исту тактику применио је Викторио и против војника пуковника Дадлија, који су били послати да освете побијене белце. Викторио их је намамрио у један кањон Новог Мексика и док су се војници збуњено освртали засула их је киша метака невидљивог непријатеља. Обесхрабрани и с тешким губицима, бели војници су успели да побегну тек

када их је сакрила ноћна тама.

Мајор Мороу са групом од две стотине људи стигао је Индијанце 23. септембра 1878. године. Заопдела је битка која је трајала два пуна дана. Апачи су били опкољени и чинило се да им нема спаса. Али, у рану зору трећег дана, пронађен је бели стражар пререзаног грла: тим путем су побегли Индијанци. Мороу је пожурно за њима и стигао их 27. октобра. После краће битке Мороу је изгубио једног човека и сам добио две опасне ране; Викторију Вије фалила длака с главе. Индијанци су ишчезли.

Готово пун месец вукао је Викторио Мороу горе-доле. Чинило се као да Индијанци нестају у планинама и пустињама: увек су успевали да умакну непријатељу као да их је земља прогутала. Осим тога, тежак терен и клима утицали су на здравље белих војника и после месец дана узалудног гоњења мајор Мороу био је принуђен да се повуче.

Клојка на извору Фресна

Борбу против Викторија наставио је пуковник Грирсон који му је, са вођоком од хиљаду војника, припре-

мио клопку на извору Фресна.

Као што је Грирсон и претпоставио, Викторио је са својим људима после низа пљачкашких подвига крећу према извору Фресна. У Тексасу је напао једну дилижансу с путницима, уништио телефонске стубове на путу између Инг Спрингса и Форт Дејвиса, поубијао све белце на које се намерио, попалио велике фарме док је мале, углавном, поштедео. Али, пре него што је амерички пуковник Грирсон стигао да искористи свој повољан положај, Викторио је успео да побегне према реци Рио Гранде.

Тамо се крио по неприступачним местима Канделаријских планина. Чак су и мексиканске власти слале против њега војнике, али без икаквог успеха.

Освећа без милошћу

Викторијева мржња још се више распламсала после покоља невиних Мескалоро Апача, племена које се одавно предало и живело у једном резервату. Ови Индијанци ишли су у лов и ван граница резервата и пуковник Грирсон, видећи Апаче, наредио је војницима да пуцају и не питајући ко су. Тако је дванаест Апача погинуло а многи су тешко рањени.

Када је Викторио сазнао о овом покољу, закleo се да ће се немилосрдно осветити. И одржао је реч. Није штедео чак ни жене и децу, што је јединствен пример у историји Индијанаца. Мушкарце је ударао на најгоре муке и Аризонам, Тек-

сасом и Новим Мексиком за царо је страх. Тада су Американци и Мексиканци одлучили да се уједине и за једничким снагама униште опасан индијанског поглавицу.

Скупила се читава војска од преко четири хиљаде војника и неколико стотина грађана-добровољаца. Било је и Индијанаца отпадника, лугара, полицајаца. Викторио, међутим, није имао више од стотинак људи.

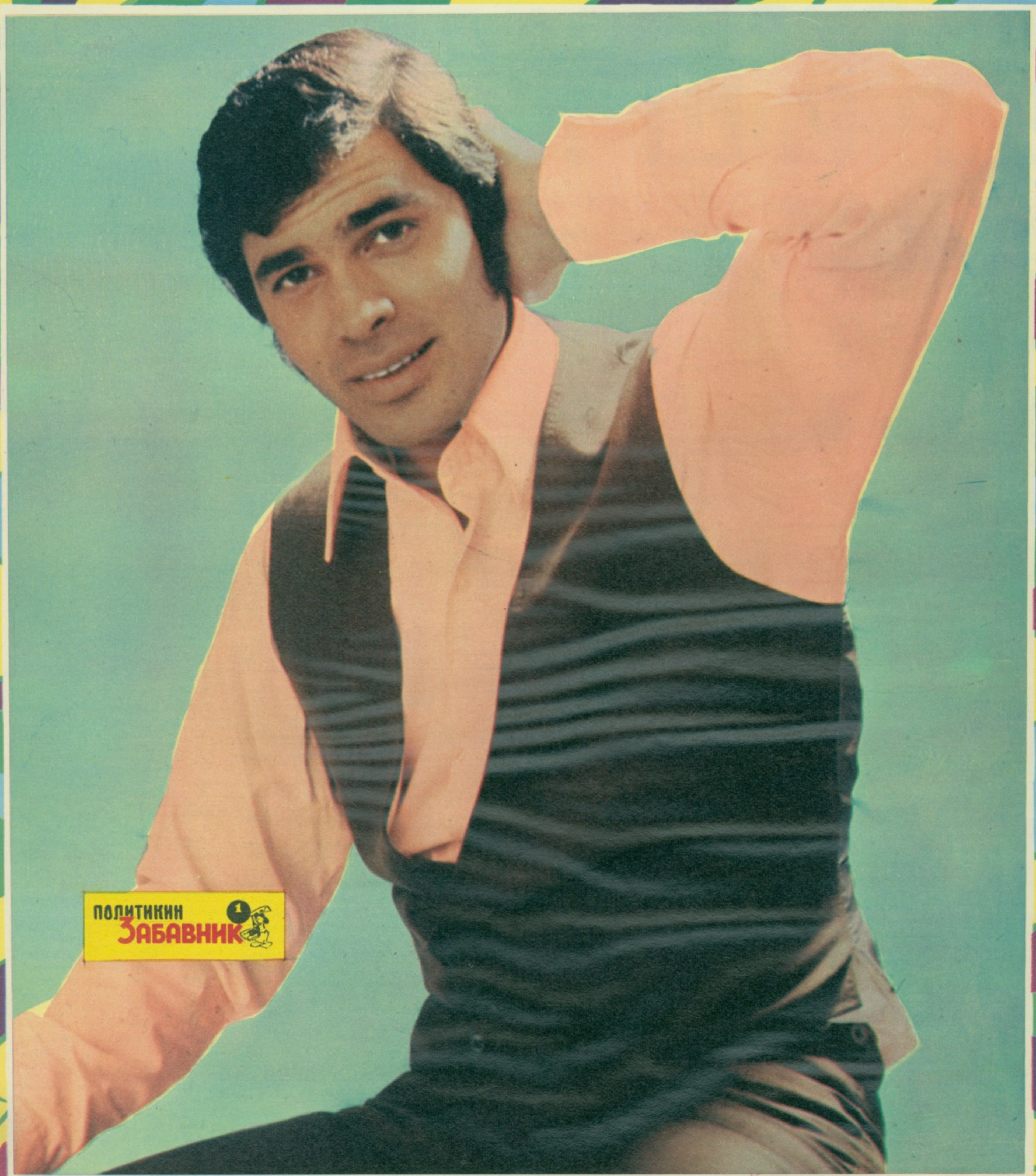
Хишац, одличној свражарца

Викторио је погинуо на чу дан начин. Неколико његових ратника одвојило се од групе због једне пљачке у Тексасу. Договор је био да се нађу на планинама Трес Кастилос, јужно од реке Рио Гранде. Међутим, Индијанци су закаснили јер их је напао Грирсон. Док је Викторио узалуд чекао своје, опколили су га амерички и мексикански војници.

Када их је угледао, Викторио се са својим људима повукао иза стена. Ту су цео дан и ноћ пружали отпор двадесет пута јачем непријатељу. Нису се предали чак ни када им је нестало муниције: постојала је нада да ће успети да се провуку кроз непријатељске редове. У једном тренутку Маурицио, ратник из мексичког племена Тарахумари, угледао је Викторија. Хитац из пушке одличног стрелца, и Викторио је пао мртав.

Тако се завршио живот великог поглавице, најбољег ратника широм Америке и Мексика, који је узалуд покушавао да истера белце.

ПОЛИТИКНИ
ЗАБАВНИК

ЕНГЕЛБЕРТ ХАМПЕРДИНК

Енглески антибит певач и највећи супарник Тома Џонса рођен је пре 32 године у Мадрасу у Индији. Право име Џери Дорси је касније променио у уметничко Ингелберт Хампердинк према имену личности из једне комедије Оскара Вајлда. Ожењен је и има троје деце. Поред певања у слободном времену свира на саксофону и гитари. Први и највећи успех постигао је песмом „Последњи валцер“ која му доноси и златну плочу. И друге две: „Човек без љубави“ и „Ослободи ме“ снимају се у милионском тиражу. Последњи хит му је песма „Бициклисти из Белсајза“.

ФИГУРЕ САД ВРИШТЕ

НЕДАВНО ЈЕ МУЗЕЈ ВОШТАНИХ ФИГУРА МАДАМ ТИСО УВЕО НАЈМОДЕРНИЈЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ УРЕЂАЈЕ КОЈИ СУ СТВОРИЛИ БЕЗБРОЈ НОВИХ, УЗБУДЉИВИХ АТРАКЦИЈА

Чувени кабинет воштаних фигура мадам Тисо није више онакав каквог га памте многе генерације његових посетилаца. Основан у Паризу 1762. а пресељен у Лондон 1802, он се дуго није мењао. Истина, повећавао се број славних личности, и по злу и по добру чувених, прављене су фигуре најпопуларнијих глумца и певача, посетилаца је било доста — преко милион и по годишње — али управа куће као да није била сасвим задовољна. Музеј је био старомодан у односу на време огромног напретка технике у којем живимо: зато је једна од најстаријих знаменитости ове врсте у свету решила да се модернизује. Музеј је позвао у помоћ електронске уређаје, разне светлосне ефекте, магнетофонске траке, фигуре су оживеле, проговорице, пропевале.

ОД НЕЛЗОНА ДО БИТЛСА

У сали за чувене савремене личности пред посетиоцима се појављује Френк Синатра у природној величини. Он стоји у огромној чаши за шампањак. Види се како се шампањак пенуша док он мало цврцнут пева мелодију „По други пут“. Сцена се замрачује а на другом крају сале појављују се у игри светлости четири фигуре Твиги, три истоветне лутке као оне из излога, обучене по последњој моди и једна Твиги у воску, тачно онаква каква је у природи, са телом сувим као вретено и бледим меланхоличним лицем. Са једне скривене траке допире њен пискутава глас, она пева у кокни дијалекту: Обожавам Грету Гарбо... Марилин Монро је била страшна...

Пригушен глас се губи пред продорном песмом Битлса. Младе девојке мелушају одушевљено „Леди Мадону“. Старији посетиоци удаљавају се намрштени. Они радије гледају Елизабету Тејлор и Ричарда Бартона како у кишним мангилама, под кишобраном који им држи портир, излазе из једног хотела у лондонски пљусак, а воштани репортери их салећу питањима: „Шта сте данас доручковали, госпођо Тејлор?“

Следећа тачка привлачи подједнако и старе и младе. То је крвава поморска битка код Трафалгара, праћена грмљавином топова. На површини од преко 370 квадратних метара протежу се две палубе „Виктори“, брода адмирала Нелсона. На горњој се тиска око 50 морнара.

Топови грме, људи вичу, а дим обавија сцену. Засењен светлошћу и ратничком виком гледалац се тетуром до доње палубе где славни Нелзон умире од рана — узбудљива слика из славних дана кад је Британија била светско царство.

КО ЈЕ НОВАТОР?

Човек који је увео ове новине директор је музеја мадам Тисо. Пошто је завршио студије архитектуре у Оксфорду радио је као новинар, а од 1964. је запослен код мадам Тисо. Он каже: „Ми нипошто не желимо да променимо карактер старог кабинета воштаних фигура који већ толико година привлачи посетиоце. Међутим, данашња публика, размажена телевизијом, жели непосредније да доживи славне личности садашњости и прошлости. И ми смо изашли у сусрет тим жељама.“

Одмах иза главног улаза, чим се посетилац попне уз неколико степеница нађе се

у великој дворани. Ту поред свог супруга принца Филипа стоји краљица Елизабета испод балдахина. У средини дворане Винстон Черчил седи испред штафелаја и слика. У групама стоје или седе други енглески државници као и амерички председници од Вашингтона до Линдона Џонсона кога је направио Бернер Тисо, прапраунук мадам Тисо.

На путу за горњи спрат посетиоци пролазе поред две бујне даме — Дијане Дорс и Софије Лорен. У једној полумрачној просторији лежи успавана Триноружица. Дуга плава коса пада јој преко чипканог јастука, а груди јој се дижу и спуштају. Посетиоци стоје као опчињени. — Она дише — узвикује једна мала рићока са девојчица узбуђено скакућући.

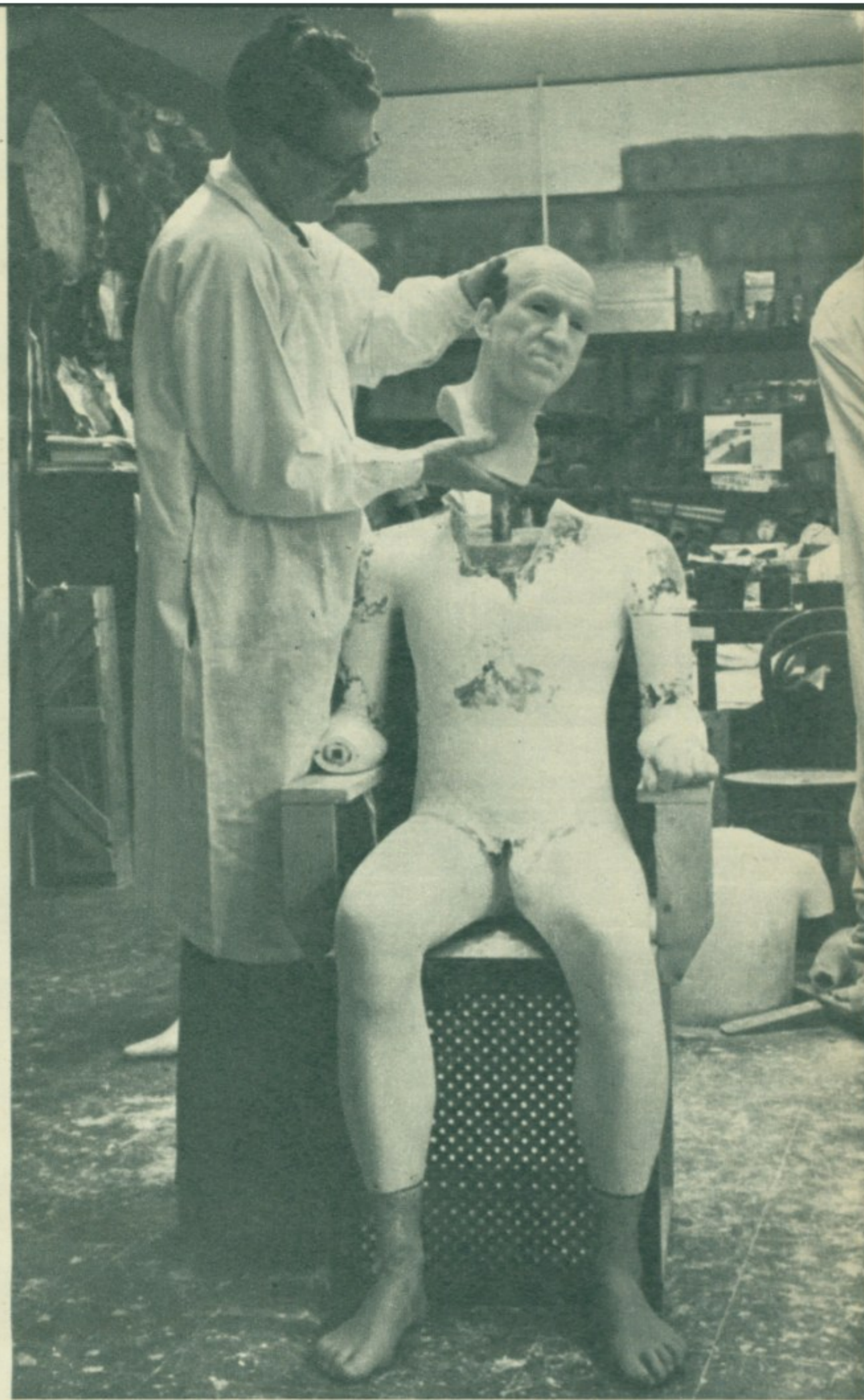
ВИЛСОН ЈЕ УКРАДЕН

Британци се веома поносе двораном у којој се налазе све енглеске крунисане главе од Виљема Освајача до Џорџа VI, оца краљице Елизабете; још од 1809. сваки енглески краљ позирао је као модел уметницима који праве воштане фигуре у кабинету мадам Тисо.

Радознали погледи заустављају се на Хенрику VIII, који мрачно гледа у својих шест жена. — Страшан чо-

У САЛИ ГДЕ СЕ НАЛАЗЕ АМЕРИЧКИ ПРЕДСЕНИЦИ НАЈВИШЕ ПАЖЊЕ ПРИВЛАЧИ ТРАГИЧНО ПРЕМИНУЛИ ЏОН КЕНЕДИ

У РАДИОНИЦИ МУЗЕЈА, УМЕТНИК НА СВОМ ПОСЛУ

век! — каже једна Енглескиња својим двома кћерицама. — Кад год би му жена досадила, наредно би да јој се одруби глава. Баво у људском облику.

Иако су фигуре у музеју мадам Тисо мало заштићене, ретко се дешава да буду украдене или оштећене. Тако је непосредно после венчања принцезе Маргарете нађена воштана фигура њеног супруга лорда Сноудона у једној лондонској телефонској говорници. Пре неколико година нестала је воштана глава министра председника Харолда Вилсона — нађена је на другом крају Енглеске.

У РАДИОНИЦИ МУЗЕЈА

Ништа мање узбудљив не го сам музеј је и поглед иза кулиса — у радионици где човек сазнаје како је пет генерација породице Тисо са пуно љубави израђивало експонате. Моделари, фризер и други стручњаци уобличавају воштане фигуре, дотерују их, поправљају. Израда једне фигуре траје просечно око три месеца, а стаје од 1,800.000 до три милиона динара. Обично познате личности долазе у радионицу где им се узима мера, проналази одговарајућа коса, очи и узимају снимци који помажу уметнику док ради.

Вајар најпре уобличава главу у иловачи, прави од ње одливак у типсу, а затим је залије отопљеним воском. Када се восак стврдне, скида се гипс а остаје савршена копија. Глава се затим обоји и добија косу и очи. А очи фигура у овом музеју права су ремек-дела дувача стакла, док сваку длаку од праве човеке косе једна радиница утискује у помало загрејан восак помоћу алатке сличне игли. За трепавице се употребљава длака веверице или сликарске кичице. Труп и ноге праве се од гипса а руке моделирају од воска. Гардероба се исто тако бира веома брижљиво, понекад је пошаље и сама личност.

Музеј је данас власништво друштва у чије се чланове убраја неколико потомака мадам Тисо, који и даље ради у духу оснивача и труде се да дају верну слику прошлости и садашњице. Без обзира на електронске чаролије старе фигуре и даље привлаче погледе својом посебном дражи. Родитељи који су још као деца посетили музеј — вођени за руку од својих родитеља, који су такође ту били са својим родитељима — ходају сада са својом децом кроз сале где свака фигура привлачи поглед. Тако је, као што је једном рекао Чарлс Дикенс: „Мадам Тисо више него музеј, мадам Тисо је појам“.

ОБОЖАВАНИ

Родио сам се на дан бу-
дућих Уједињених
нација — 24. октобра
1932. године. Као да је већ
и моје рођење наслутило
добру вољу међу људима.

На овом свету већ су по-
стојала моја два старија
брата и ја сам био трећи.
За почетак доста лоше. Јер,
требало је да ја будем кћер-
ка. То су желели мајка и
отац и два старија брата.
И сви су били убеђени да
ћу ја бити девојчица, али
као за инат — син.

Имао сам дугу плаву ко-
су, увијену у локне, а став-
љали су ми и праву прав-
цату електричну ондулаци-
ју. Али, помоћи није било
— био сам мушко.

Били су то срећни дани.
Становали смо код мајчиног
оца, мог деде Косте. Он је
био грађевински инжењер,
градио је пруге, тунеле, мо-
стове... Ваљда сам и ја гле
дајући њега заволео тај по-
зив, јер сам много касније
одлучио да postanем грађев-
вински инжењер.

не. Била је јако љубазна,
све нас је мазила.

Хоћу ког маме!

Ја сам баш био пошао у
школу када је отац једног
дана дошао са том женом и
рекао нам да ће одсада она
живети с нама. **Била је то
наша маћеха.** Пошто се до-
селила у нашу кућу, није
више било ни бомбона ни
чоколаде. Нико је није во-
лео, мислим на нас тројицу
браће. Два старија брата су
само ћутала, али ја сам био
још мали и нисам све схва-
тао. Једног дана сам јој ре-
као да идем маме.

Наљутила се и викала:
— Она жена више није
твоја мајка и не дозвоља-
вам ти да је видиш. Ни сад,
нити било када. Запамти то.

Али ја то нисам могао да
запамтим. Идући пут кад
сам јој рекао да хоћу код
мајке, добио сам шамар.
Остали су њени прсти на
мом образу.

— Ако кажеш оцу, причу-
вај се!

И ја сам ћутао.

Ишао сам већ у други ос-
новне кад је мајка дошла
пред школу да ме кришом
види.

Међутим, на излазу је би-
ла и моја маћеха. Примети-
ла је моју мајку. Узела ме
је за руку и љутито повела
улицом. Увукла ме је у јед-
ну капију и добио сам два
врућа шамара. Стегао сам
зубе и ћутећи кренуо кући.
Чим сам ушао у стан, по-
чео сам да плачем. Нисам
ни знао да се отац вратио
кући раније него обично.
Када сам га угледао, ућутао
сам.

Очекивао сам шамар

Он је био изненађен. За-
питао је:

— Мишо, шта је било?

Гледао сам час њега, час
њу. Очекивао сам шамар
сваког тренутка. А онда,
нисам могао више да издр-
жим.

— Све ћу, тата, да ти ис-
причам, све — говорио сам
кроз плач — а она после
нек ме убије.

И испричао сам оцу све
оно што он није знао.

Некако је прошао тај дан
и нас тројица браће смо оти-
шли рано на спавање. Сутра
дан, отац није ишао на по-
сао. Остао је с нама, али на-
ше маћехе више није било
у кући. Отац нам је објас-
нио да она неће више бити
с нама.

Тог дана сам отишао да
обиђем мајку. Ништа јој
нисам рекао, али је она већ
знала чим сам могао да до-

ђем код ње. Тај дан ћу увек
памтити. Сем нас двоје ни-
шта друго није постојало
на свету.

Друга мајка

Ускоро је почео рат. Ни-
је прошло много, а оца су
затворили као таоца у ба-
њичком логору. Нас троји-
ца смо остали сами. Отац
није хтео да пређемо код
мајке.

Онда су дошли очеви ро-
ђаци и повели нас у једно
село код Прокупља. Те 1942.
године у том крају парти-
зани су водили велике битке
с Немцима, па је и за нас
тројицу постало опасно. И,
једног дана појавила се на-
ша мајка. Неки машиново-
ђа је услишао њене молбе и,
примио је у локомотиву и
довезао до Прокупља. Вра-
тила нас је назад у Бео-
град, а и оца су убрзо пу-
стили из логора.

Мајка је добила неку
службу у Зајечару и оти-
шла. Ми смо остали у Бео-
граду. И тада се, опет, у
нашем животу појавила јед-
на нова жена. Отац нам је
рекао да она иначе живи у
Америци, да је пред рат
дошла да обиђе родитеље и

да није могла да се врати
назад. И сада, биће с нама.

Некако тих дана примили
смо вест да се мајка по-
дружи пут удала у Зајеча-
ру. **Њен муж, наш очух, иза
брао је за оно време најбо-
љи начин да нас поздрави
— послао нам је неке на-
мирнице.**

Нову мајку примили смо с
подозрењем. Била нам је у
сећању прва маћеха и пла-
шили смо се ове нове. Ме-
ђутим, наше сумње су убр-
зо нестале. **Она је много ли-
чила на нашу праву мајку.**
Била је весела и добра и ја
сам ускоро постао њен обо-
жавани Миша. Волео ме је
отац, волела ме је моја пра-
ва мајка, волео ме њен дру-
ги муж, наш очух, волела
ме и моја нова маћеха.

Старију браћу то већ и
није много интересовало.
Они су већ били одрасли
момци и учествовали су у
диверзантским акцијама за-
једно са другим омладинци-
ма у Београду.

Колачи ог кромпира

Отац је нашао неко пар-
че земље на Бањници и сва-
ки дан нас водио да обра-
ђујемо земљу и тако смо се
прехрањивали. Ја сам из-
волевао. Тражио сам, у то
време — можете замислити —
колаче. Наша нова маћеха
знала је да од кромпира на-
прави нешто што личи на
колаче. Била су то права
весела.

Дошло је ослобођење.
Два старија брата били су
партизани и одрасли. Тако
смо нас троје остали сами
— отац, моја нова маћеха и
ја. И моја права мајка је
дошла у Београд. Посећи-
вао сам је наравно. Нисам
знао у којој кући ми је леп-
ше: да ли код оца, или код
мајке. Био сам на обе стра-
не обожаван.

Завршио сам малу мату-
ру и 1947. године пошао у
средњотехничку школу. Био
сам већ момчић. Моја пра-
ва мајка је имала клавир и
једном недељно смо се мо-
ји другови и ја окупљали
са својим другарицама из
разреда код ње. Она је сви-
рала, а ми смо играли, или
нас је она учила неким но-
вим играма које нисмо зна-

ДРУГИМА ЈЕ СМЕТАЛО ШТО НИСАМ ЖЕНСКО, А ЈА
САМ СЕ БАШ ДОБРО ОСЕЋАО У ПАНТАЛОНАМА И НА
ПРАВОМ КОЊУ.

Нишња нисам разумео

Дошла је и 1938. година.
Имао сам тада шест година.
Једног новембарског дана
отац и мајка су нам рекли
да више нећемо живети за-
једно. Нас тројица ћемо с
оцем, у другу кућу, а мајка
ће остати у својој.

Два старија брата некако
су и схватила ову промену,
били су старији, али ја ни-
како нисам могао да разу-
мем. Стално сам питао: за-
што?

— Тако смо се договори-
ли мајка и ја — рекао ми је

отац — и хајде да више о
томе не причамо.

И онда заиста никада о
томе нисмо причали. Сећам
се добро да је мајка дола-
зила да нас посети, да сам
јој се много радовао. По-
времено сам и ја ишао мај-
ци, али више није било као
некада.

А онда, годину дана ка-
сније, у нашем животу по-
јавила се једна нова жена.
Дошла је једне недеље да
нас посети. Сва тројица смо
добили чоколаде и бомбо-

МИША, ВЕРА И БОКИЦА

ПОРЕД МАЈКЕ И ОЦА ИНЖЕЊЕР МИША ПАВЛОВИЋ ИМАО ЈЕ ЈОШ ТРИ МАЋЕХЕ И ДВА ОЧУХА. НА МОЛБУ »ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА« ОПИСАО ЈЕ КАКО ЈЕ ПРОВЕО ДЕТИЊСТВО И МЛАДОСТ ОКРУЖЕН СА ТОЛИКО РОДИТЕЉА

ли. Увек је било сендвича и колача и то су биле дивне вечери којих се сви сећамо.

Није се враћила

Те године моја маћеха, која ми је постала права друга мајка, отишла је у Америку да узме документа како би најзад могла и да се уда за мог оца. Када је полазила, пожелели смо јој срећан пут и ја сам јој рекао да ћемо је чекати.

радосни тренуци припадају само твојој правој мајци. Ја нећу учествовати у њима али ћу гледати да им допринесем. Учини да буде тако.

Дошла је 1955. година. Рекао сам својој девојци Вери, мојој данашњој супрузи, да је све јасно, да ћемо се венчати, али да морамо и да студирамо. Она је иначе из унутрашњости и у Београду није имала стан. Где ће да се смести него код моје мајке. Пошто је Вера била сиромашна, као и већина нас у то време, моја

се Вера и ја венчали. Ручак је био код оца и маћехе, а вечера код мајке и очуха. Не знам где је било весеље.

Дипломирали смо истог дана

Али, главно изненађење се догодило који месец касније. Две баке, мајчина мајка и мајка моје маћехе су мењале своја два већа стана за три мања и трећи стан, и то намештен, поклонили су мени и Вери. Иначе, што се ручкова и вечера тиче остало нам је и даље да бирамо.

Највећу радост причинила нам је прослава коју је моја мајка припремила у својој кући када смо Вера и ја дипломирали. Ми смо одлучили, да бисмо се одужили свим овим добрим људима, да дипломирамо истог дана. Тако се и десило. И онда је мајка направила прави студентски бал.

Једна мајка, један отац,

Било је то и последње велико весеље обожаваног Мише. Завршили смо студије, постали смо грађевински инжењери, добили посао и потпуно се осамосталили.

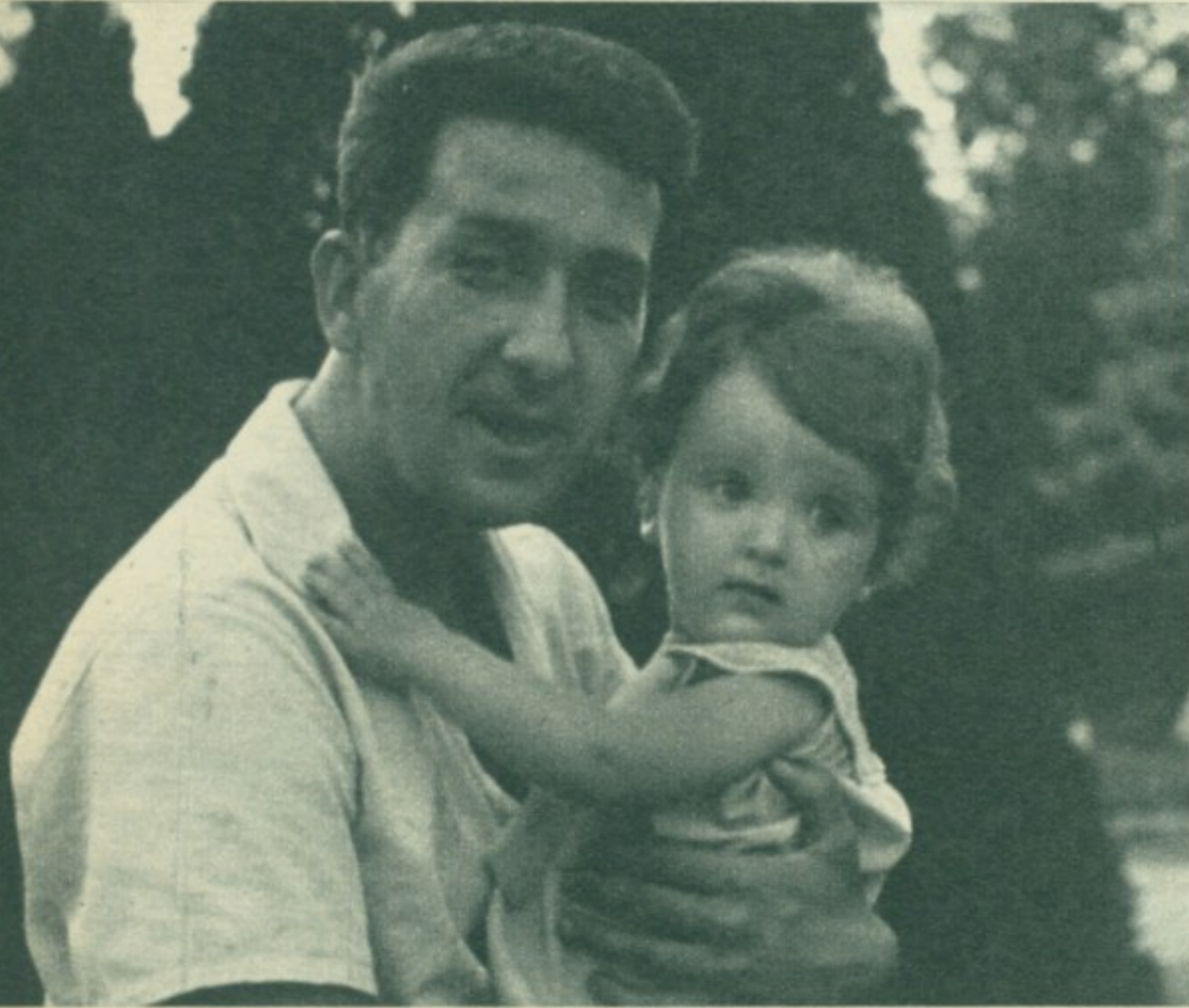
А онда је умрла маћеха. Шест месеци касније умро је отац. Вери је остала само мајка. Нема више ни старих бака. Остали су мајка и очух, два старија брата и њихова деца. И данас се често нађемо и увек је то радостан сусрет. Али, нема нас више онолико као некада.

Вера и ја имамо кћерку Бориславу од седам година. Она већ каже да је обожавана Бокица. И верујете ми да ће бити, иако сам сасвим сигуран да ће имати само једног оца и само једну мајку.

Миша Павловић
грађевински инжењер,
Лозница

У јесен 1956. године смо

САСВИМ САМ СИГУРАН ДА ЋЕ НАША КЋЕР БОКИЦА ИМАТИ САМО ЈЕДНУ МАЈКУ И ЈЕДНОГ ОЦА

Отишла је и није се вратила. Отац каже да није могла. Није нам објаснио зашто. Њена писма је отац примао све до своје смрти, прошле године. Отада, њена писма стижу на моју адресу. Много ме је волела моја друга маћеха.

У међувремену се моја мајка опет развела и удала по трећи пут. Добио сам тако другог очуха. Оженио се и мој отац па сам добио и трећу маћеху.

Опет сам имао два пара родитеља. И свуда сам био онај стари обожавани Миша. Додуше, моја нова маћеха није ме много мазила. Али и ја сам сада већ био одрастао човек, завршио сам средњотехничку школу, па ми то и није било потребно.

Добра времена

Рекла ми је једног дана. — Мишо, и ти и ја знамо да ја нисам твоја мајка. Сви

права мајка држала ју је као праву кћерку. Можда баш као ону која је требало да се роди уместо мене. И отада почиње оно време због којег сам ја и добио надимак обожавани Миша.

Вера је била код мајке и мог очуха, а ја код оца. Студирали смо а ја сам морао и да радим. Моја права бака по мајци била је жива, а и нова маћеха је имала живу мајку, једну стару бакицу, седе косе, доброћудну и милу. Ове две баке можда су највише волеле мене и Вери. Кад год смо имали слободног времена и када нисмо учили за испите, нисмо знали где ћемо пре. Обојавани Миша и његова исто тако обожавана вереница имали су само да изаберу где ће тога дана на ручак или вечеру. И поред тога што сам имао плату читава ова гомила родитеља, бака, деда и остала родбина, давала нам је новац и то увек кришом да они други не знају.

СИГУРНА ЗАШТИТА

Кокошка Лоренца Луинија из Вероне, у Италији, уинула је убрзо пошто је извела пилиће. Првога дана пилићи-сирочићи изгубљено су лутали двориштем а кад је пао сумрак окупили су се око пса Бобија кога је у почетку збунила та „пилаћа инвазија“. Сутрадан је положио оружје и прихватио улогу њиховог заштитника.

ЈУТАРЊА ТОАЛЕТА

Нилски коњ са звучним именом Бен Хур велики је чистунац. Једном недељно чувар Дејвид Флауер долази на ивицу базена да му великом четком опере велике зубе. Бен Хур је становник зоолошког врта у Чесингтону у Великој Британији.

ОПЕРАЦИЈА БИРМА

Десетомесечном Полу Овену учинило се да је дошао смак света. Његови родитељи, циркуски артисти, отишли су да изведу своју тачку на трапезу а њега су оставили самог у колицима стрпавши му у уста бочицу с млеком. Али, бочица му је испала из руку. Срећом, наишла је стара доброћудна слоница Бирма која је, спретно, подигла сурлом бочицу и дала је малом Полу.

ДЕДА МРАЗ У ЗЕМЉИ НЕДОВИЈИ

ИСТРАГА ИНСПЕКТОРА ЖЕЛИЈА

ФИЛМСКО УБИСТВО

ТОГ ДАНА, У ПЛАНИНСКОЈ КУЉИ У ДОРДОЊИ, ИЗБИЛА ЈЕ ЖУЧНА СВАЂА ИЗМЕЂУ РЕДИТЕЛА КРЕВКЕРА И СЦЕНАРИСТА РЕМИЈА, СЕРЖА И БОБА...

ОДЛИЧНА ТЕМА ЗА ВАШЕ СЛЕДЕЋЕ РЕМЕК-ДЕЛО! БРЗО ОТКУПИТЕ СВА ПРАВА!

ТО ЈЕ ОДВРАТНО! ВИ СТЕ ОБИЧНИ ШУПЉОГЛАВЦИ! РАСКИДАМ УГОВОРЕ С ВАМА! ФИЛМ ЋУ РАДИТИ С ДРУГОМ ЕКИПОМ!

МЕСТЕ ВЕЧЕРИ, ДОК ЈЕ КРЕВКЕР ПУШИО НА ТЕРАСИ...

БАШ МИ ЈЕ ЖАО, МАЕСТРО! ОВО НИЈЕ ФИЛМ!

НЕКОЛИКО ЧАСОВА КАСНИЈЕ...

ХИТАЦ ЈЕ ИСПАЉЕН С БРЕГА, ИНСПЕКТОРЕ! КРЕВКЕР ЈЕ БИО ОДЛИЧНА МЕТА НА ОСВЕЉЕНОЈ ТЕРАСИ!

ХМ! КО ГА ЈЕ НАШАО, ШАРОНЕ?

ЈА, БОБ ЛАНТЕЛМ, ИНСПЕКТОРЕ! ОКО ОСАМ ВРАЊАО САМ СЕ ИЗ ШЕТЊЕ... И УГЛЕДАО ГА КАКО ЛЕЖИ!

ШТА ЈЕ С ОСТАЛИМ КРЕВКЕРОВИМ САРАДНИЦИМА?

СЕРЖ ГОРДОН ЈЕ БИО У БИБЛИОТЕЦИ ЈОШ ОД СЕДМ САТИ! КУЦАО ЈЕ НА МАШИНИ И НИШТА НИЈЕ ЧУО!

ЈА САМ СЕ У СВОЈОЈ СОБИ ПАКОВАО! ХТЕО САМ ДА ЗАУВЕК НАПУСТИМ КРЕВКЕРА!

И БИО БИ У ПРАВУ, РЕМИ!

МАЛО КАСНИЈЕ...

КАО ШТО ВИДИТЕ, МЕТАК ЈЕ ИСПАЉЕН ОДАВДЕ! УБИЦА ЈЕ ЧЕКАО ДА СЕ КРЕВКЕР ПОДАВИ НА ТЕРАСИ... НИКАКВИХ ТРАГОВА, ОСИМ ПАЛИДРВАЦА ДОГОРЕЛИХ ГОТОВО ДО КРАЈА!

УПОТРЕБЉЕНА ПАЛИДРВАЦА! У ПЛАНИНСКОЈ КУЉИ САМ ВИДЕО КУТИЈЕ ШИБИЦА! А ОВА ЕЛЕКТРИЧНА ЛАМПА?

ОНА НАМ НИШТА НЕ ОТКРИВА! УБИЦА ЈЕ И ЊУ И ЛОВАЧКУ ПУШКУ "ПОЗАЈМИО" ОД СВОЈЕ ЖРТВЕ! ОТИСЦИ СУ, НАРАВНО, ИЗБРИСАНИ!

ХМ! КАКО СЕ СЛАЖУ ТРОЈИЦА ОСУМЊИЧЕНИХ?

КАО ПРАВИ ПРИЈАТЕЉИ! СИГУРАН САМ ДА ЈЕ УБИЦА САМО ЈЕДАН ОД ЊИХ И ДА ОСТАЛИ О ТОМЕ НЕМАЈУ ПОЈМА!

ДОБРО! У ТОМ СЛУЧАЈУ, ЈЕДАН ОД СЦЕНАРИСТА ТРАЖИКЕ УБУДЖЕ ИДЕЈЕ У ЗАТВОРУ! КРИВАЦ ЈЕ...

ЧИТАОЦИ, КО ЈЕ КРИВАЦ И ЗБОГ ЧЕГА?

1969

ЈАНУАР						
н	п	у	с	ч	п	с
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

ФЕБРУАР						
н	п	у	с	ч	п	с
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	

МАРТ						
н	п	у	с	ч	п	с
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

АПРИЛ						
н	п	у	с	ч	п	с
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

МАЈ						
н	п	у	с	ч	п	с
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

ЈУН						
н	п	у	с	ч	п	с
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

ЈУЛ						
н	п	у	с	ч	п	с
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

АВГУСТ						
н	п	у	с	ч	п	с
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

СЕПТЕМБАР						
н	п	у	с	ч	п	с
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

ОКТОБАР						
н	п	у	с	ч	п	с
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

НОВЕМБАР						
н	п	у	с	ч	п	с
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

ДЕЦЕМБАР						
н	п	у	с	ч	п	с
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

КАКО СЕ ПРАВЕ ВЕШТАЧКЕ АРТЕРИЈЕ

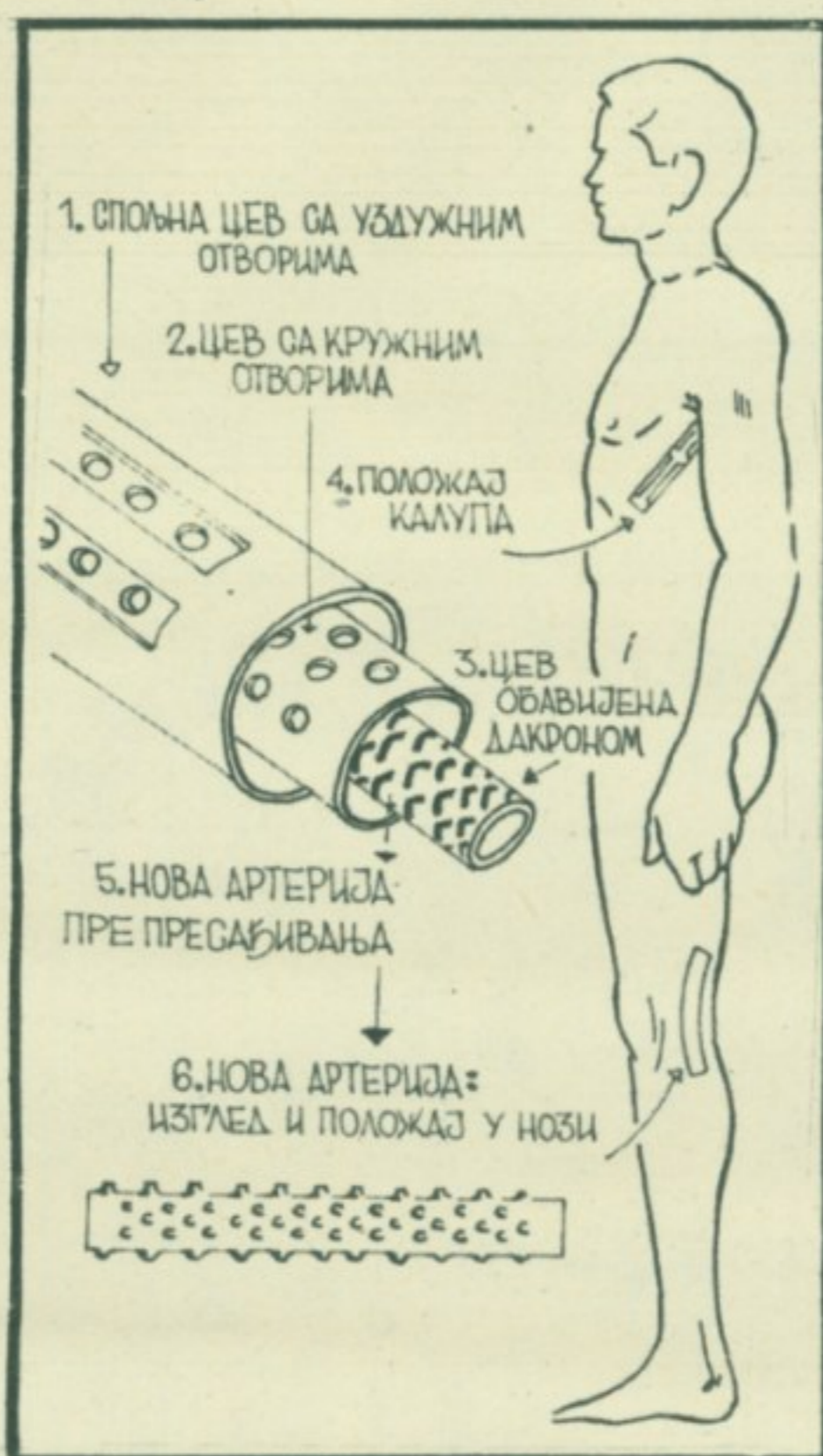
ФАНТАСТИЧНИ ИЗУМ ХИРУРГА ЧАРЛСА СПАРКСА
— КАЛУП ЗА ОБНАВЉАЊЕ ТКИВА

Када се артерије код човека запуше услед артериосклерозе, хирурзи замењују оболели део вештачким комадом или артеријом узетом са мртваца. Међутим, вештачке артерије се после извесног времена стврдњавају и деформишу, док артерије узете са леша лагано обавија и нагриза влакнасто ткиво. Зато је доктор Чарлс Спаркс, хирург Универзитета америчке државе Орегон, помислио да је једино организам самог болесника у стању да „произведе“ ткиво које би успешно могло да замени закречене делове артерије.

Користећи своје трогодишње инжењерско искуство — Чарлс Спаркс је завршио технику пре него што се уписао на медицину — нацртао је нарочити „калуп за обнављање ткива“. Овај калуп има три дела: малу металну цев покривену мрежицом од синтетичког влакна — дакрона; мало већу челичну цев с округлим рупама и највећу с уздужним правоугаоним отворима. Најмања цев увучена је у цев са кружним рупама и тако причвршћена да између њих остане међупростор мало већи од пола милиметра; у том међупростору направиле се нова артерија. Обе ове цеви увучене су у трећу, највећег пречника и калуп је спреман. Тада хирург засеца грудни кош или леђа болесника, односно део тела који је најмање изложен покретима, и ставља калуп испод коже.

Током временског периода који траје од пет до десет недеља ћелије

везивног ткива, сличне ћелијама од којих се састоји права артерија, улазе кроз рупе горњих цеви и сти-

СЛИКА ПРИКАЗУЈЕ ЦЕО ТОК ПРОЦЕСА — ОД САСТАВНИХ ДЕЛОВА КАЛУПА ДО ПОЛОЖАЈА НОВЕ АРТЕРИЈЕ У ТЕЛУ ПРВОГ ПАЦИЈЕНТА

жу до дакронске мрежице којом је обавијена најмања цев. Када извади калуп из тела болесника и извуче све три цеви хирург има пред собом праву правцату артерију, изнутра глатку а споља ојачану дакроном. У зависности од калупа Спаркс може да добије артерије дугачке до 20 сантиметара, пречника два и по сантиметра или још мањег.

Први пацијент на коме је примењен овај начин лечења био је један трговачки путник стар 54 године, оболео од потпуног закречавања артерије на левој ноzi. Доктор Спаркс му је у грудни кош испод леве мишице поставио, скоро сасвим усправно, калуп дужине двадесет сантиметара. После пет дана болесник је пуштен да код куће сачека да његово тело „произведе“ нову артерију. Прошла су три месеца и доктор је овако добијену артерију ставио на место старе, закречене. Нови део налази се на доњој страни бутине и иде све до испод колена. Ова операција изведена је пре пола године и нова артерија све до сада беспрекорно врши свој задатак. Пацијент корача сасвим нормално и не осећа никакве болове.

Ови калупи помоћу којих се добија ново ткиво имаће у будућности широку примену. Срчани заласци, на пример, састоје се од везивног ткива веома сличног ткиву артерија: није далеко дан када ће лекари и њих добијати помоћу одговарајућих калупа.

ЈЕСТЕ
ЛИ
ВЕЋ
ЧУЛИ
ДА...

● за гипс су знали још стари Египћани. У-Кеопсовој пирамиди, која потиче из 2600 године пре наше ере пронађени су комади гипса.

● голуб писмоноша је бржи и од најбржег воза. До овог закључка дошли су недавно љубитељи птица у Енглеској. По једном голубу

писмоноши послали су прву поруку у Велс а другу упутили возом који прелази исти пут. Голуб је стигао — сат и по пре воза.

● научници америчког васионског центра више не истерују муве из просторија у којима раде. Однедавно они их упорно посматрају да би сазнали на који начин ови

инсекти успевају да с лакоћом ходају по таваници. Сврха испитивања је да та нова сазнања примене на кретање васионских путника док се налазе у бестежинском стању.

● совјетски научници су пре извесног времена измерили 3.000 тек рођених беба и том приликом утврдили да су данашње бебе и дужје и теже него новорођенчад пре

десетак година. Кад је вест стигла до московских трговаца, они су код произвођача дечијег рубља наручили веће бенкице и кошуљице.

● пловеће санте настају од лавина које се топе и клизе у море или од леда који се

ствара дуж обала и одваја у већим или мањим блоковима који плове по морима.

● стари Римљани су од меса углавном јели: коњско, магареће и месо од мазги.

Песма недеље

На наше такмичење за песму недеље овог пута приспело је педесет и пет песама и признајемо — све су биле лепе. Жири

је на крају одлучио да додели две награде од по 5.000 ст. динара и то Марији Новаковић која живи у селу Лотвица, з. п.

дивљака и Мирјани Митровић која је описала градску улицу. Идући пут напишите нам песму на тему „Путовање на Месец“.

МОЈА УЛИЦА

Живим на селу
где улица нема
само сеоски друм
ту вечито дрема

Марија Новаковић
село Лотвица
з. п. Дивљака

МОЈА УЛИЦА

Моја улица није ни кратка ни дуга:
дванаестак кућа, пет дворишта.
На једном њеном крају је трамвајска пруга
на другом парк и — више ништа.

Али ја сам од детињства трчала њом
и добро познајем већ сва лица;
волим је много, у њој је мој дом
и пуно другова и другарица.

Мирјана Митровић, уч.
Милашева 8, стан 29
Београд

ИТАЛИЈАНСКА РЕНЕСАНСА

ЧЕТВРТАСТИ ВИТЕЗОВИ. — Почетком XV века у Италији поново цвета љубав према облицима и укусу античке Грчке и Рима. Стил који се из тога рађа није само копија већ и враћање правим мерама људског тела. Мода наравно, прати нови стил. Мушкарац обучен у прслук с кратким огрточем који допире до пола бутине и јако истакнутим раменима (трећи цртеж слева) личи на масиван четвртаст блок који носе два витка стубића — ноге

(други слева). На мушкој одећи јавља се и велики изрез који, први пут, показује дотад брижљиво скривану белу кошуљу без крагне. Женске хаљине одражавају богатство ренесансног друштва: свила, бродат и сомот падају до пете у равним паралелним наборима. Глава је покривена перлама, мрежицом или плитком капом (први и последњи слева), док мушкарци носе турбане (четврти слева).

ДЕНИС ШАМПИОН

ЗНАТЕ ЛИ

Обележите право значење речи. Ако имате свих пет погодака, дајте себи оцену — одлично са похвалом. За четири поготка оцена је — одлично, за три — врло добро, за два — добро и за један — довољно.

1. АНГИМАТИЗАЦИЈА

1. Вештачко подешавање температуре. 2. Прилагођавање. 3. Уређај за проветравање.

2. ЉИЉАК

1. Шумски цвет. 2. Рибарска мрежа. 3. Слепи миш.

3. МАФИЈА

1. Колач од теста. 2. Разбојничко удружење. 3. Уцена.

4. БЕЛУТАК

1. Врста камена. 2. Змија отровница. 3. Скупочено крзно.

5. СУРОГАТ

1. Замена. 2. Високовредни бетон. 3. Бојни отров.

ОДГОВОРИ:

1. Прилагођавање органама тубој клими или под-лоу или нинијој клими (маргарита кафе).
2. Слепи миш, једини сисар који лети.
3. Тајно разбојничко удружење основано на острву Сицилији 1860. године. Израз за сваку опас-ну друшину.
4. Врста камена.
5. Роба која замењује неку другу, али јој по вред-ности није равна (маргарита кафе).

И МАЈМУНИШЕФА

ЈАПАНСКИ МАЈМУНИ РУЖИ- ЧАСТОГ ЛИЦА НАЛАЗЕ СЕ НА САМОМ ПРАГУ ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ — ТВРДЕ ИСТАКНУТИ НАУЧНИЦИ

Њене очи, мрке као кафа, изгубиле су сјај. Није више примећивала своје некадашње пријатеље, одбијала је храну. Само је

у стопу пратила лепог научника. Шеснаестогодишња Имо, очигледно је била несрећно заљубљена. Али Имо није обична шипарица. Она је мајмуница: дивља, чупава, одрасла у џунгли на једном јапанском острву.

Повремено би се приближила Кенџи Јошиби, истакнутом зоологу, и стидљиво га ухватила за руку. Када би други мајмуни покушали да му се приближе, длака јој се кострешила. А када је његова жена дошла на острво, Имо је љутито дотрчала и одгурнула је.

дују — каже антрополог Јуничиро Итани. — Они непрекидно уче, а њихова деца усвајају нове навике. Уверени смо да 90 одсто понашања одраслог мајмуна треба приписати учењу, а не инстинкту. Један доказ за то је што се свака група мајмуна развија различито иако се научници труде да не омету њихов природан развој.

Јапански стручњаци су 1947. почели да проучавају понашање ових мајмуна, и у ту сврху основали три главна центра: у Кјоту, Инујами и Осаки, који привлаче многе научнике из целог света.

У прво време мајмуни су избегавали научнике, а затим су полако почели да силазе до обале где им је била остављена храна. И тако су научници почели да проучавају њихово понашање, здравље, друштвене односе и тај посао до данас траје.

Без обзира да ли је велика или мала група живи по строго утврђеном систему. На врху лествице налази се поглавица, шеф. Онда долазе његови помоћници који под собом имају одређен број одраслих мужјака. Женке опет, имају своју, засебну лествицу. Кад се група одмара, мајмуни поседају у два концентрична круга тако да се вођа, женке и младунци налазе у унутрашњем. И када се хране то чине према строго утврђеним правилима.

У овом друштву ретко избијају туче због положаја. Ако је изазван мајмун на власти, он ће ставити ногу на бедро изазивача и ако овај погне главу, битка за друштвени положај је окончана. А мајмун који жели да

Сишли су с грвећа

Јапански научници већ више од 20 година проучавају 30.000 дивљих мајмуна ружичастог лица (macaca fuscata). Оно што су сазнали о понашању ових животиња веома их је изненадило. Ови мајмуни живе у врло организованом друштву и, изгледа, крећу се путем друштвене еволуције која је веома слична оној коју је прешао човек. Сишли су с дрвета, проводе више од половине дана на земљи, без муке ходају на две ноге по пола метра и више. Имају сивкасто крзно, оштре зубе и тешки су близу 20 килограма, а ове крајеве насељавају од праисторијских дана. Имају и свој језик: развили су 37 различитих звукова којима изражавају своја расположења, осећања чак и одлуке. „Кван“, на пример, значи „опасност“, а врисак „га-га-га“ — „ја сам љут“.

— Мајмуни стално напре-

СПОРТСКИ КАЛЕИДОСКОП

ПРВЕ КОТУРАЉКЕ

Француз Гарсен био је одушевљен клизач на леу и дуго је размишљао како да продужи клизачку сезону, тачније речено како да тренира и у остала годишња доба. Године 1813. „конструисао“ је прве ролше; на обичне ципеле причврстио је мале точкиће. Свој изум је назвао „сенгар“ што је у ствари анаграм његовог имена. Касније су, знатно усавршене, котураљке postale веома популарне у читавом свету.

ПЕШАК БЕЗ ПРЕМЦА

Један од највећих пешака на дуге стазе вероватно је Американац Вестон. Такмичењем у пешачењу почео се бавити још 1860. године а 1909, када је већ имао седамдесет година, пешнице

је превалио 6260 километара од Њујорка до Сан Франциска. Идуће године му је за 5605 километара, колико има од Лос Анђелоса до Њујорка било потребно 77 дана.

КРВАВА АРЕНА

Једна анкета спроведена у САД показала је да је прошле године у току сезоне рагбија од сваке хиљаде професионалних играча њих 180 било са избијеним зубима, 120 са напрелинама костију, 100 са тешким повредама колена, 80 са тешким изливицама крви, 15 са преломима руку или ногу и 100 са истегнутим мишићима.

СА САМРТНЕ ПОСТЕЉЕ НА ПИСТУ

Године 1947. Рег Херис је освојио титулу светског аматерског првака у бициклизму. Херис је био први Енглец који је после 25 година победио на трци са светско првенство. Најзанимљивије

је то да је Рег Херис не посредно пре тога две године лежао тако рећи на самрти због многобројних рана које је задобио у другом светском рату.

искаже своју потчињеност, дивљење или просто пријатељство, приближава се другом и чешка му крзно. Мајмунски вођа се бира слободним избором у коме је важан глас женки.

— Ако је вођа тиранин или ако нема подршку женки, збацује се — каже научник Јошиба.

Тако је Каминари, што на јапанском значи „Грмљавина“, неоспорни вођа на Кошима већ 20 година. Он је изузетно стар, има 40 а можда и више година. Једне вечери прошетао се обалом и већ самим својим присуством прекинуо пет свађа.

Међутим, мајмунски живот није баш увек тако добро уређен. Мајмуни с планине Такасакијама на обали Пацифика, водили су прави грађански рат. Када су научници почели да посматрају ову групу, она је имала 200

буњеника. Јама и данас влада својом групом.

Прве две године младунче је као и свако дете мажено и пажено. И, звук по звук, оно учи мајмунски језик. Када наврши две године — младунче одрасте у осмој — оно влада са свих 37 звукова и њиховим разним комбинацијама.

Велика промена

Мајмун обично учи опонашајући друге. На пример, Имо је имала свега 18 месеци када је учинила нешто што до тада није урадио ниједан мајмун са Кошима. Подигла је плод, однела га до извора и спрала с њега песак. Њеним примером пошао је прво један мужјак, а после неколико месеци и њена мајка. Данас 90 одсто групе пере храну пре јела.

Од свих навика и обичаја ових мајмуна, највише изненађује пливање. До 1959. ниједан мајмун није улазио у воду крај Кошибе. Онда су почели да им бацају кикирки у воду и полако су пошли: до 1962. скоро сви су се купали. Данас, младунци уживају да пливају у води, али чим одрасту више их нико не може нагнати да се поквасе.

— Ово је права историјска промена — каже Каваји. — После дугогодишњег посматрања ми смо дошли до закључка да се ови мајмуни налазе на прагу цивилизације.

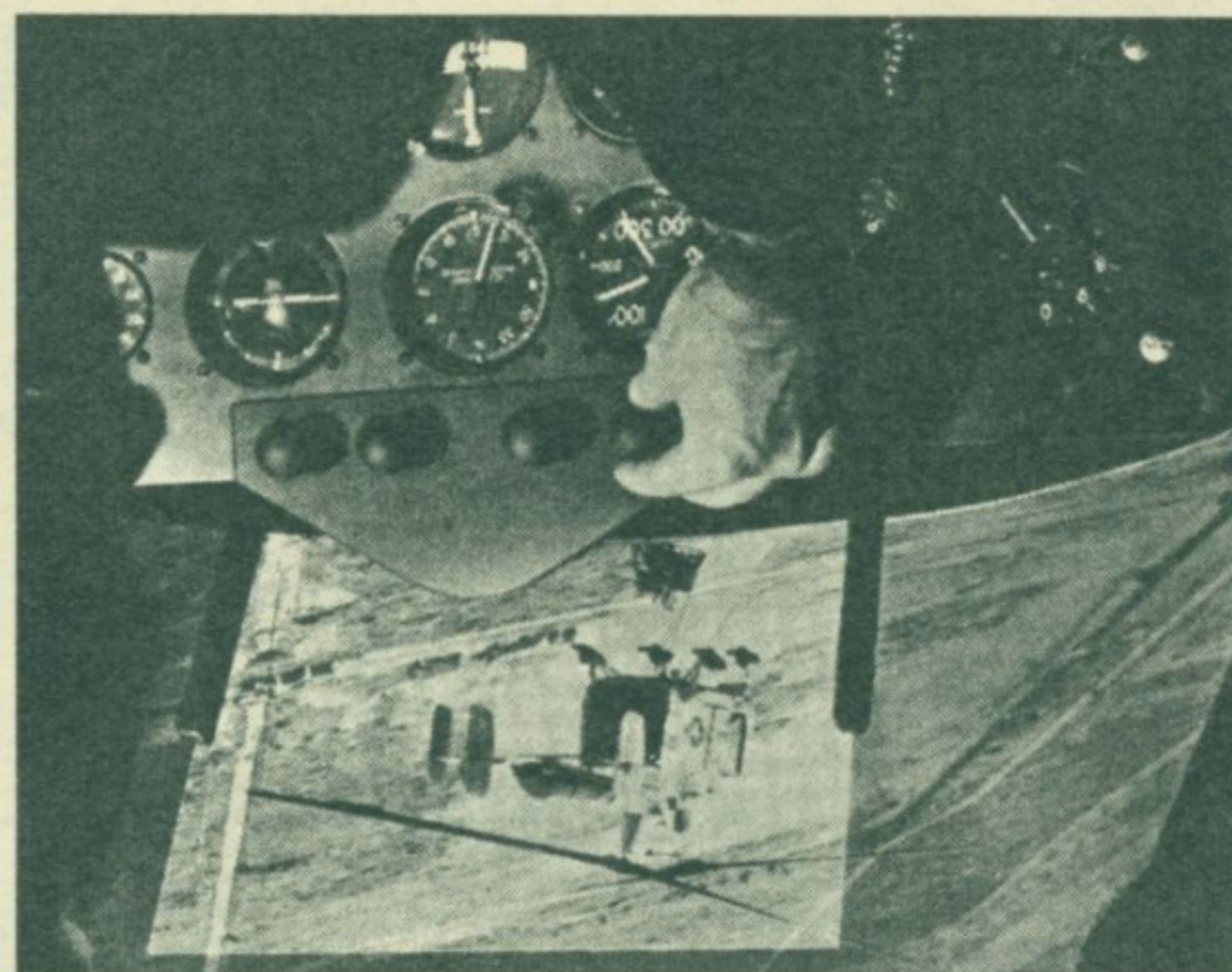
На плажи Кошима, писац ових редова слушајући Јошибин савет, принео је гранчицу младунчету да би се играло. Одмах је један велики мужјак гракнуо на мене, а младунче је врштели одјурило мајци, која га је узела у наручје и умиривала са „куо-куо-куо“. А онда се појавио Мобо, трећи по рангу вођа. Мир је одмах био успостављен, велики мужјак који је намеравао да ме нападне одмах се умирио. На Кошиби се сматра невапитањем напасти човека, каже Јошиба. Најзад, нисмо ли ми, ипак, највиши сисари!

Кристофер Лукас

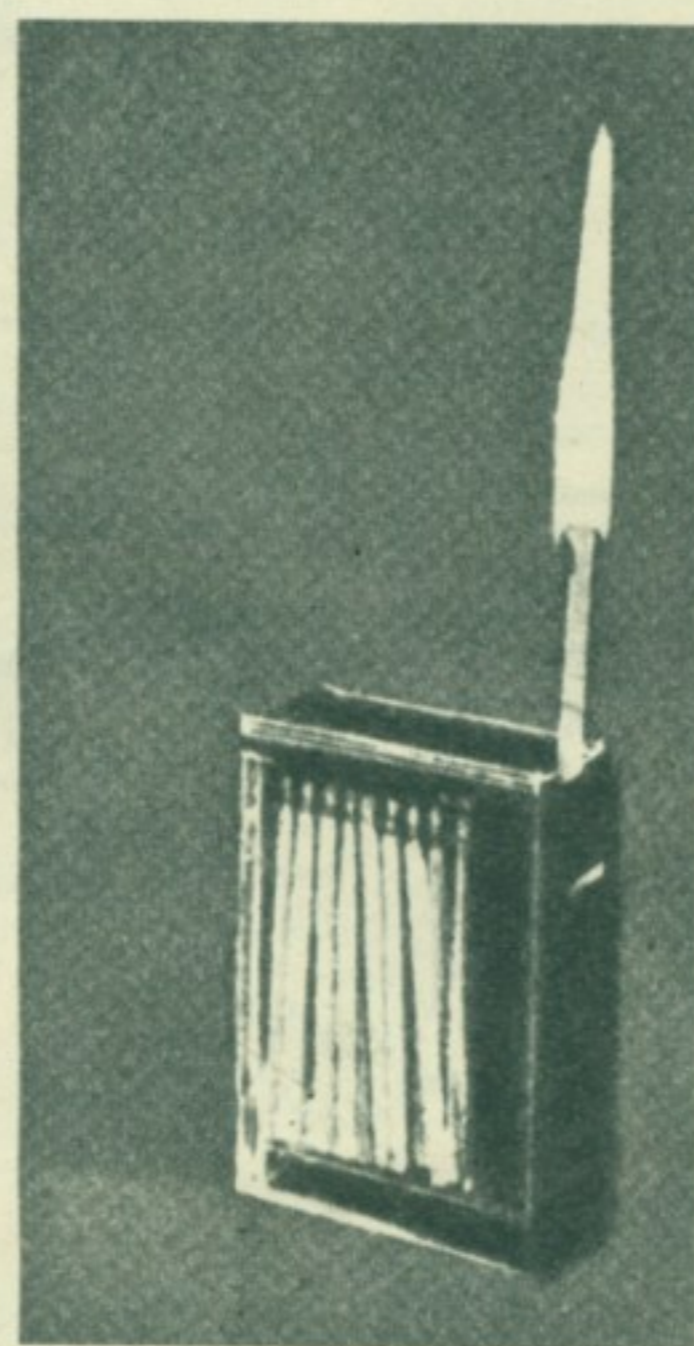
МАМА - МАЈМУНИЦА ОДВАЈА ЗРНЕВЉЕ ПШЕНИЦЕ ОД ПЕСКА, А ДЕТЕ ГЛЕДА И УЧИ

чланова, да би се 1959. њихов број попео на 700 тако да их је било тешко држати под контролом. Једног јутра млади мужјак Хоши напао је старог владара и исте ноћи ставио се на чело побуњеничке групе од 250 чланова. Она је отишла на нову територију и жестоко бранила своје границе које су скоро сваког дана нападане. У то време је Јама, мудри мајмун који је дотле живео сам, почео да залази на периферију главне групе и регрутује бегунце. Једнога дана 1963. одвео је 165 по-

ЗАКЉУЧАНИ КАПУТИ

Швајцарац Жилбер Борел изумео је вешалицу за одело с које ће крадљивац узалудно покушавати да скине мантил или капут. Два ланца провлаче се кроз рукаве. На крајевима ланца налазе се две металне куглице које се углављују у одговарајуће жљебове на једној металној корпи. Шешири, ташне и кишобрани остављају се у металну корпу која се закључава.

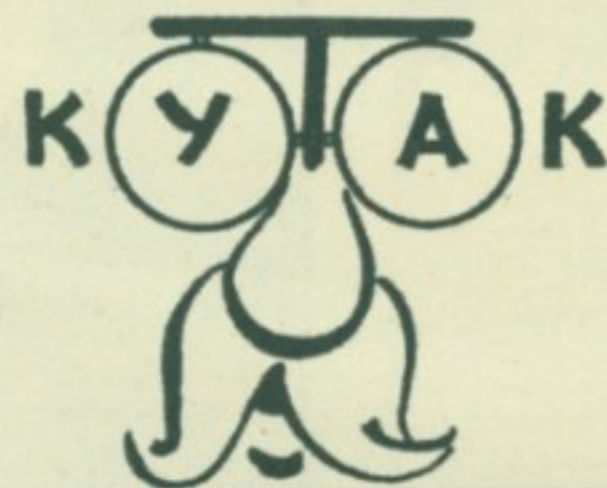

НОЋ ПРЕТВОРЕНА У ДАН

Безбеднији лет по мраку омогућиће пилотима нарочит телевизијски апарат, веома осетљив на светлост. Телевизијски екран налази се испред пилота и на њему се, чак и у мраку, предео види као усред дана.

АУТОМАТИЗОВАНА ШИБИЦА

На међународној изложби проналазака, одржаној недавно у Бриселу, једна француска фирма приказала је оригиналну кутију шибица. Довољно је притиснути једно дугме па да из ње искочи палидрвце које се само запали.

ВЕСЕЛОГ
архивара

БАЛЗАК У БЕЧУ

Када је француски књижевник Балзак први пут дошао у Беч, није знао немачки нити се сналазио у аустријском новцу. Због тога је, кад год би се повезао кочијама, био у недоумици колико треба да плати возачу.

Искуство је научило Балзака да новац говори међународним језиком. Када би кочијом стигао на жељено место, Балзак би во зачу пружио један новчић. Ако би кочијаш и даље држао испружену руку Балзак би додао још један. И тако би док је до-

давао по један новчић, па жљиво посматрао кочијашево лице.

У тренутку када би се возачево лице развукло у

осмех Балзак је знао да је дао један новчић изнад уобичајене тарифе. Узео би га натраг и — напуштао кочију.

НАУЧНИ ПРОБЛЕМ

Роберт Вилхелм Бунзен, проналазач Бунзенове лампе, и Густав Роберт Кирхов, један од највећих физичара свог времена, шетали су једном по великом дворишту универзитета у Хајделбергу. Када су пролазили поред једне металне кугле постављене на ниском каменом постолу, Бунзен је случајно прешао руком преко њене по-

сребрене површине и — стао од изненађења.

— Густаве! — викнуо је. — Опипај је и ти. Ово је несхватљиво. Она страна кугле која је у сенци веома је топла, готово врела, док је друга, иако окренута сунцу, потпуно хладна.

И два научника упустила су се у живу дискусију око тог физичког феномена. Да нису њих двојица сасвим случајно наишли на један нов, дотад неоткривен закон о светлости и топлоти?

Њихову дискусију прекинуо је баштован који је, прошао поред кугле и окренуо је. Приметивши да га професори посматрају разрогаченим очима, рече им.

— Увек окренем ову куглу кад прођем поред ње да јој се од сунца једна страна не би сувише прегрејала.

ОСТРВО С БЛАГОМ

ТЕКСТ: А. РЕЗМОНА
ЦРТА: М. РЕМАКЛ

КРОЗ ПРАШУМУ

РИШАР ШАПЕЛ ЈЕ УСПЕО ДА ПОТПУНО САМ ПРОЂЕ КРОЗ ЦУНГЛУ ФРАНЦУСКЕ ГИЈАНЕ

На југу Француске Гијане, дивље, богате земље — која је некада била на злу гласу по томе што су тамо робијали тешки осуђеници — лежи огромна, непроходна и неиспитана цунгла. Она је одувек привлачила истраживаче и љубитеље авантура, али се ретко ко одлучивао да закорачи у срце њене дивљине.

Године 1949. Француз Рејмон Мофре покушао је да је пређе користећи „Стазу кобаца“ за коју су Индијанци говорили да је може само птица прелетети. Храбри истраживач се није вратио. Касније су пронађени само остаци његовог шатора.

Осамнаест година касније, 1967. други Француз, 23. годишњи Ришар Шапел кренуо је Мофреовим прагом и — успео. Доносимо његов опис тога страшног пута кроз непроходну цунглу коју је трајао пуних 14 дана.

У зору 22. септембра растајем се од водича Индијанаца који одбијају да иду даље и настављам пут сам. Испод мојих ногу ћилим оаплот лишћа дебело пола метра. Све је у цунгли тако бујно. Мачетом морам да просецам стазу. После три часа хода, падам на земљу од умора, сви су ми мишићи утрнули.

Али све то није ништа према опасности која наилази: бојим се да ћу се изгубити јер се стаза рачва у три правца. Који да изаберам? Покушавам у једном, другом, враћам се по својим траговима и најзад полазим прећим јер сам после пажљивог посматрања спазио на земљи пранчице, то је нека врста индијанског путоказа.

Пут је све тежи. Упадам у муљ, спотичем се о гра-

ње. Изненада, чини ми се да кроз лишће видим нешто црвено: Индијанци! Да не би помислили од мене да сам дивљач, дозивам их и приближавам се. Три човека и једна жена ручају. Убеђују ме да се нисам изгубио, али да би ипак било боље да се вратим са њима, јер — кажу — нема на де да ћу успети да стигнем до извора Тамурија. Настављам пут сам.

Стазом кобаца

Зауостављам се на врху једног брежуљка. Јасно чујем шум водопада. Вероватно је и Мофре чуо сличан шум, пре него што је наишао на Деград Клод, у који и ја желим да стигнем. Размишљам. То ипак није исти водопад. По мојим прорачунима треба да прећем још 15 километара. Пада ноћ. Разпињем љуљашку која ме уједно штити од комараца. Сувише сам уморан да бих се ичег бојао.

Субота, 23. септембар. Наилазим на безброј тешких коћа: огромно дрвеће испреплетано је по дну једног поточића. Провлачим се час изнад њега, час испод. Осећам непрекидни бол у леђима. Не могу више. Развијам опет љуљашку. Дрвеће је сувише влажно да бих запалио ватру. Гутам супу коју сам разумио у хладној води и лежем. Гладан сам и хладно ми је. На крају ипак успевам да заспим.

Сутрадан, 24. септембра настављам неизвесно путовање. Стаза којом сам кренуо губи се у шуми. Враћам се опет на североисток. После једног часа хода бацам поглед на бусолу. Ужас! Изгубио сам је. Сад је заиста опасно. Најважније је да преживим, да не

постанем заробљеник ове немилосрдне цунгле. Вртим се у круг.

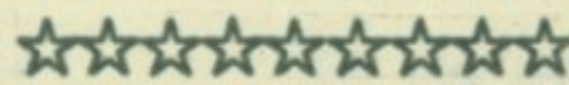
Следеће ноћи спавао сам веома мало. Чуо сам продорне крике црвених мајмуна, завијање јагуара. Ујутру, у десет часова, стигао сам до неког напуштеног логора одакле воде четири стазе. Ниједна није до бра.

Сутрадан још горе: покривен сам мравима који као проздови висе на мом телу. Ноге ми ужасно крваре. Улазим у воду до појаса и она постаје црвена — добро сам посекао леви палац мачетом. Страшно ме боли. Враћам се и лежем стењући у љуљашку.

У зору сам се одлучио. Свакако ћу умрети. Боље да покушам да се борим. Полазим дуж обале. Ни сам не знам како идем. Око подне, узвикујем од среће: спазио сам трагове људских стопа. Два часа касније верујем да сам постао жртва привиђења: на реци видим три пироге. Покушавам да се сетим. Ова кривина коју описује река. Па да, ја сам у Деград Клоду, на циљу, на крају „Стазе кобаца“.

Умрећу од глади

Снага ми се враћа, све патње су заборављене. У гуменуом чамцу покушавам да стигнем до најближег села на карти, Камопи, удаљеног 200 километара. Морам да пожурим јер имам хране само за пет дана. Због тога, још у зору напуштам Деград Клод. Мунно ходање је завршено, али почињу друге тешкоће. Оштро грање сваког часа може да пробуши кану, а на појединим местима где

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

ПОСЛЕ УСАМЉЕНОСТИ, ГЛАДОВАЊА, ЛУТАЊА ЦУНГЛОМ НАЈЗАД ЉУДИ, ПРИЈАТЕЉИ

је река сува морам да га вучем.

Наилазим на водопаде. Покаткад упаднем у брзак. Ноћ је, хладно ми је. Увече, 29. септембра стижем на место где је, претпоставља се, Мофре умро од исцрпљености. Рејмоне, мислим на тебе. Дивим се твојој храбрости која те је до вела чак доде! Тако разумем твоје муке.

30. септембра, у 18 часова избијам на реку Камопи веома широку на овом месту. Имам предосећање да се ту налази индијанско село. Вичем. Узалуд. Ништа. Једини одговор — тишина.

Осећам се преварен и узнемирен сам. Бојим се да ћу умрети од глади. Делим о-

статак намирница на пет делова, толико ми треба да стигнем до села Камопи. Настављам пут. Изненада, чудо: с леве стране примећујем неке људе. Индијанци! То су деца која перу и чисте маниоку. Гледају ме разочарених очију као да сам сишао с Марса. Покушавам да им објасним да сам гладан. Једна девојчица се удаљава... и враћа са сушеном рибом коју једем у сласт.

Сад је већ боље. Смештам се у близини села јер морам да поправим кану кад — доносе ми још хране. Отац оне деце приближава се, и пружа ми дугу цигарету. Његова жена ми даје још рибе и маниоку. Каже ми још да ћу мало пре Камопија наћи још једно село.

Успео сам

Први октобар. Полазим. Осећам да сам у пуној снази и веслам целог дана.

Следећих дана се време покварило. Киша, магла, хладно. Док сам спавао мрави су пробушили боцу у којој сам држао резерву воде. Али, то су последње тешкоће.

Петог октобра око 8 часова једна дашчара помаља се иза кривине реке. Друга, трећа. Наилазим се на ушћу река Камопи и Ојапок. Ја сам у Камопију. Спасен сам! Успео сам!

Пловим дуж реке. Индијанци на обали изненађено ме гледају. Примећујем плаву пирогу жандармерије. Два белца машу рукама међу Индијанцима. Уклањају један велики чамац да бих могао да пристанем. Представљам се: „Ришар Шапел, туриста“. Смеју се као луди.

Причају ми да су хтели да пођу у потрагу за мном. ОDMAH су послали поруке за Кајену, Инини, Марипасулу. Мислим на радост моје мајке, девојке, пријатеља кад сазнају да сам жив и да сам успео.

Увече ми дају прави кревет с покривачима. Како ћу слатко да спавам. Одједном, седам сав изневерљив. Све што сам преживео на путу почиње да ми се појављује пред очима. Одвија се трака страшног филма. Нећу о томе да размишљам, али више не могу собом да господарим. Не смем да легнем и заспим, убећен сам да се нећу пробудити. Сав дрхтим. Криза траје до 4 часа ујутру. Затим се стишава. Чини ми се да с буђењем зоре поново почиње мој живот.

Ришар Шапел

ПУНИХ ЧЕТРНАЕСТ ДАНА МОРАО САМ МАЧЕТОМ ДА ПРОСЕЦАМ СТАЗУ. НИСУ ЈЕ УЗАЛУД ИНДИЈАНЦИ НАЗВАЛИ „СТАЗА КОБАЦА“

ЈА САМ ЛХОНГ... ВАШЕ СМЕЛО СПУШТАЊЕ НА КАНАЛ... БЕЗ ЖРТАВА, ИЗАЗВАЛО ЈЕ ОПШТЕ ДИВЉЕЊЕ!

ЈА САМ ХОН... ДОНОСИМО ВАМ ПОЗИВ ОД ЈЕДНОГ ПРИЈАТЕЉА!

ПРВИ ПУТ ДОБИЈАМ ПОХВАЛУ ЗАТО ШТО САМ УНИШТИО АВИОН!

НАШ ПОСЛОДАВАЦ, ЈЕДНА УВАЖЕНА ЛИЧНОСТ, ЖЕЛИ ДА РАЗГОВАРА С ВАМА! ПОБИМО...

КАЖИТЕ ВАШЕМ УВАЖЕНОМ ГОСПОДАРУ ДА САМ ПОЧАШЉЕН! ДОЂИ ЋУ ЧИМ МИ СЕ ОСУШИ ОДЕЛО!

СРАМЕЖЉИВОСТ НИЈЕ УВЕК ВРАТНА! ОДМАХ ЋЕМО ПОЋИ!

ТАКО? ПОЗИВ ЈЕ ЗАИСТА ЛУБАЗАН!

ЦОНИ ЈЕ ПРИХВАТИО МОКРУ КОШУЉУ И... НАГЛО СЕ ОКРЕНУО!

АААА!

ОДЛИЧНО, ДЕВОЈКО!

А САД... ОДЛАЗИТЕ И ДА ВАС ВИШЕ НИ САМ ВИДЕО!

МИ ЋЕМО ОТИЋИ... АЛИ ЋЕТЕ И ВИ МОРАТИ С НАМА!

ЦОНИ ЈЕ У ОПАСНОСТИ! МОРАМ ДА ИЗВЕСТИМ ЊЕГОВОГ КОНЗУЛА!

БРЕД ЊУМЕН НА МЕРКУРУ

У СТАРЧЕВИМ ОЧИМА ПОЈАВИО СЕ ИЗРАЗ ТУГЕ...

У РЕДУ! ГОВОРИТЕ КО СТЕ!

ЏО БЕЈНО... КОПИЛОТ КОСМИЧКОГ ВОЗА В-9 КОЈИ СМО ЗАПЛЕНИЛИ 2058. ГОДИНЕ!

ПОМНИТЕ ОД ПОЧЕТКА! ЗАШТО СТЕ УКРАЛИ В-9 И ЗАШТО СТЕ СЕ СПУСТИЛИ БАШ НА МЕРКУР?

ЈА И МОЈИ ДРУГОВИ ЧЕКАЛИ СМО 9 ГОДИНА ДА СЕ ОСВЕТИМО ФРЕНКУ ГОРМЕНУ!

ЗА СВЕ ЈЕ КРИВА ЖУДЊА ЗА ВЛАШКУ! ТАЈ КОСМИЧКИ БРОД ЈЕ ПРЕНОСИО ПЕТ ТОНА ГАСА ВАНТОТАЛ!

ГАСА КОЈИ ЈЕ ПРОНАШАО ДОКТОР КРУГЕР ЗА ВРЕМЕ РАТ. 2053?

ДА! ВАНТОТАЛ УТИЧЕ НА МОЛЕКУЛАРНУ СТРУКТУРУ КЕЛИДА! АКО МУ ЈЕ ТЕЛО ИЗЛОЖЕНО 30 СЕКУНДИ... ЧОВЕК ОСТАРИ ТРИДЕСЕТ ГОДИНА!

УКРАЛИ СМО ГАС И ОСНОВАЛИ БАЗУ НА МЕРКУРУ... С НАМЕРОМ ДА СТВОРИМО АРСЕНАЛ СМРТОНОСНИХ ПРОЈЕКТИЛА А ОНДА ДА СЕ ВРАТИМО НА ЗЕМЉУ И ЗАВЛАДАМО СВЕТОМ... КАД ГОРМЕН ПРОНАЈЕ ПОГОДААН БРОД!

ОН ЈЕ БИО КРУГЕРОВ АСИСТЕНТ И НАША ВЕЗА НА ЗЕМЉИ! АЛИ, ОН НАС ЈЕ ПРЕВАРИО! УПУТСТВА ЗА РУКОВАЊЕ ГАСОМ КОЈА НАМ ЈЕ ДАО БИЛАСУ НЕТАЧНА! СВИ СМО ОСТАРИЛИ...

А ОНДА... ЧЕКАО ЈЕ ДЕВЕТ ГОДИНА ПРЕ НО ШТО ЈЕ ДОШАО ОВАМО! ВЕРОВАО ЈЕ ДА КЕМО СВИ ПОМРЕТИ!

ЗНАЧИ, ХТЕО ЈЕ ДА САМ ЗАВЛАДА СВЕТОМ!

ГРЕГ, БУДИ СПРЕМАН ДА РАЗОРИМО КУПОЛУ! ТРЕБА УНИШТИТИ ОПАСНОСТ КОЈУ ПРЕДСТАВЉА ВАНТОТАЛ!

ОЧЕКУЈЕМ ТВОЈЕ НАРЕЂЕЊЕ, ДРУЖЕ!

ИЗВИЈАЈКА ЛЕТЕЛИЦА ВИНУЛА СЕ ПРЕМА НЕБУ ОБАСЈАНОМ ПЛАМЕНОМ...

МЕТА ЈЕ УНИШТЕНА! СВЕ СЕ ДОБРО ЗАВРШИЛО, ГРЕГ...

ДА! САМО ЗА ЏОА БЕЈНСА И ЊЕГОВЕ ДРУГОВЕ ОВО СЕ ДОГОВОРИЛО ДА ЗАКАШЊЕЊЕМ ОД 9 ГОДИНА!

ПЕТАК 20. ДЕЦЕМБАР...
ТЕШКО ОШТЕЋЕН,
ВАСИОНСКИ БРОД "ЗМАЈ"
ВРАЋА СЕ РОДНОЈ ПЛАНЕТИ - ЗЕМЉИ!!

ОВАКО ДАЉЕ НЕ
ИДЕ, КАПЕТАНЕ!
ПОСАДА ТРАЖИ
НОВУ ОПРЕМУ И
НОВУ ТЕХНИКУ!

УПРАВО ТО! НОВА,
ИЗВАНРЕДНА ОПРЕМА
И ВИШЕБОЈНА
ТЕХНИКА!..

ЦЕНА: САМО ЈЕДАН ДИНАР! ЗНАТЕ
ЛИ, ШТА ЈЕ ТО?

ЗНАМО, КАПЕТАНЕ! ТО ЈЕ
НОВА РАДИО И ТВ РЕ-
ВИЈА!

ТАКО ЈЕ! А САД
ДА УСПОСТАВИМО
ТЕЛЕ-КОНТАКТ СА
ЗЕМЉОМ...

БРАВОООО...

ЗУ-ЗУ

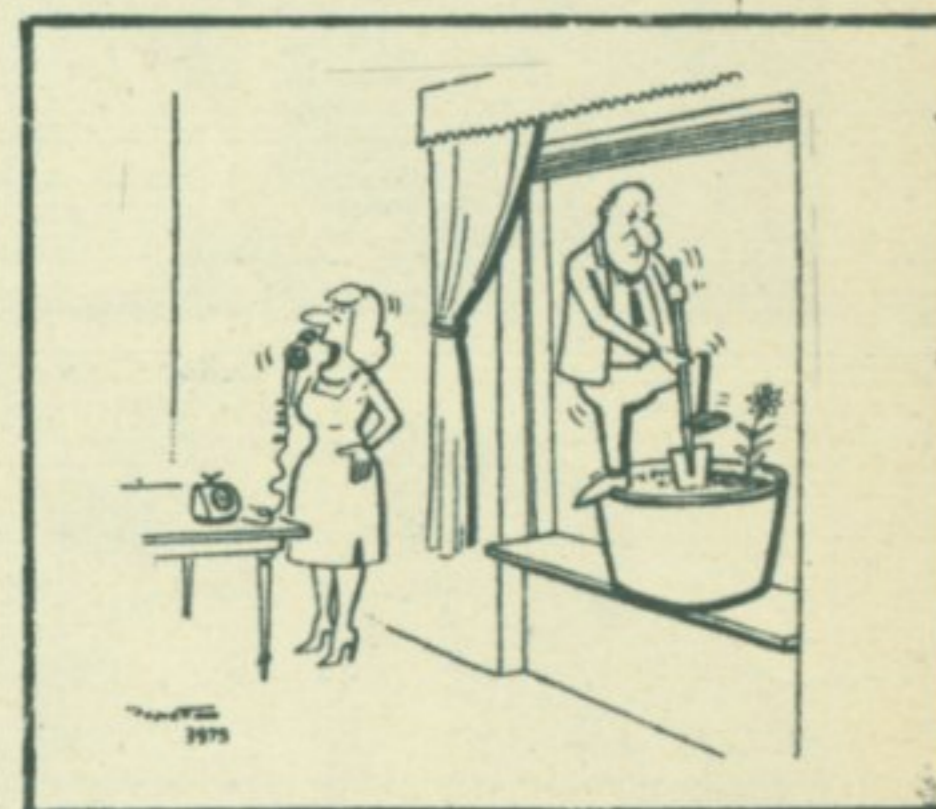
РАДИО
И ТВ
РЕВИЈА

ЈЕР НАМ И ОВОГ
ПЕТАКА, РАДИО
И ТВ РЕВИЈА
ОМОГУЋУЈЕ
ДА ИЗАБЕ-
РЕМО СВОЈЕ
ОМИЉЕНЕ
ЕМИСИЈЕ

ХУМОР **

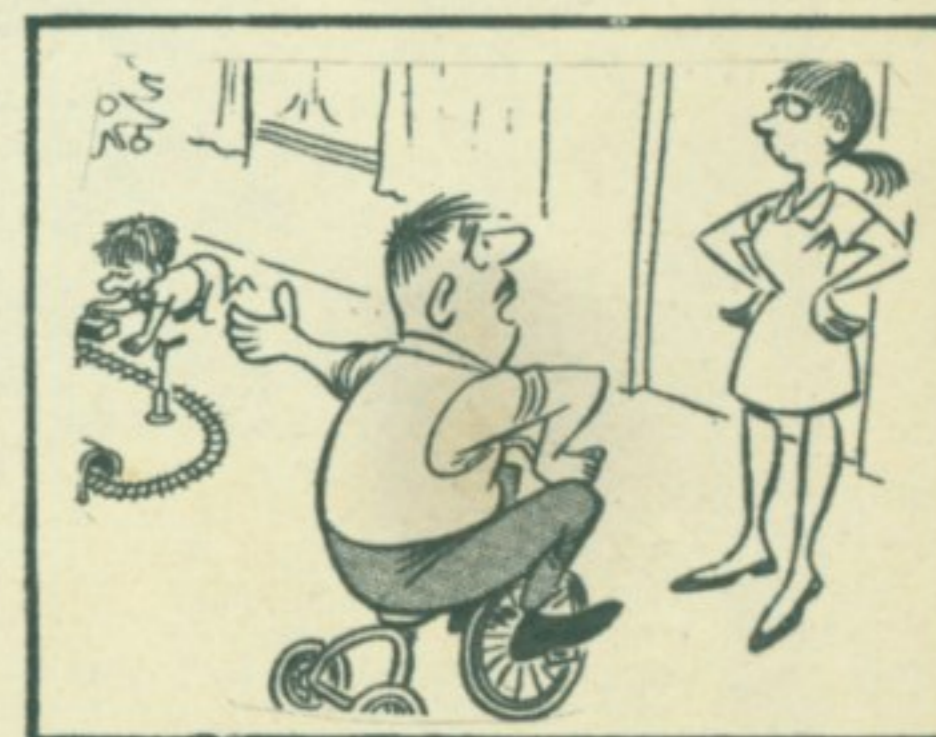
— Већ сам пробао лек, мама, ми-
слим да је боље да идем у школу.

— Не, није ту. Отишао је на наше
имање.

— Не узбуђуј се, купатило је за
мене!

— Шта могу кад ми не да да се
играм железнице.

SARDINA

ЈА ВОЛИМ **ЕВА** САРДИНУ
СА ЗНАКОМ МОРЖА

МИШЈИ РЕПОВИ — УСЛОВ ЗА ПЛАТУ

У већини земаља довољно је на дан исплате плата и зарада отићи код благајника, рећи своје име и доказати свој идентитет. На Филипинима, међутим, то није довољно. Тако на пример, на филипинском острву Миндоро, државни службеници су дужни да донесу шефу свог одељења најмање пет мишјих репова, да од њега добију потврду да су испунили своју грађанску обавезу и тек им се тада отварају врата до благајне. Ако донесу мање — нема плате.

На тај начин власти воде борбу против мишева којих на овим острвима има у забрињавајућем броју.

**ЈЕДНА
АЛИ ВРЕДНА**

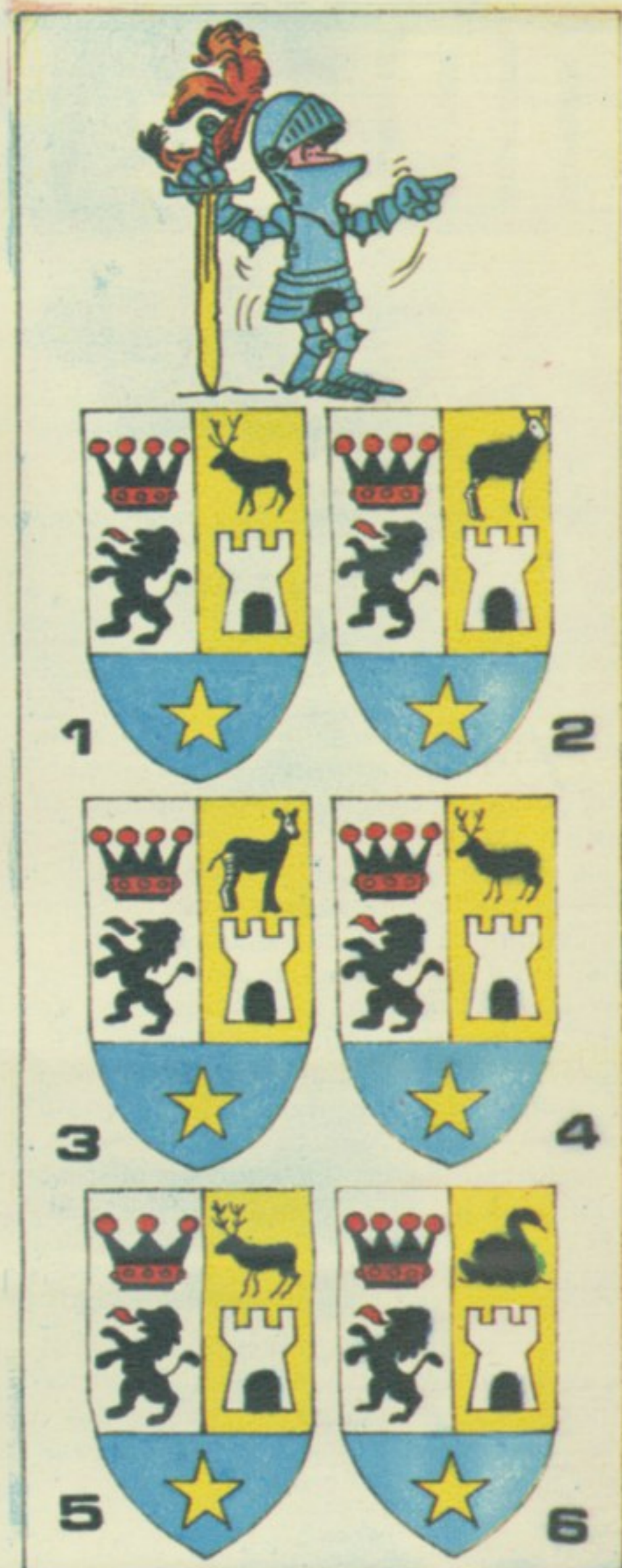
БУДИ ПРИЈАТЕЉ ИСТИНЕ ДО МУЧЕНИШТВА, АЛИ НЕ БУДИ ЊЕН ЗАШТИТНИК ДО НЕТРПЕЉИВОСТИ.

(Питагора)

НЕВОЉЕ СА ВОДОМ

ДУПЛИКАТ

Погледајте, али брзо, ових шест штитова и погодите која су два иста?

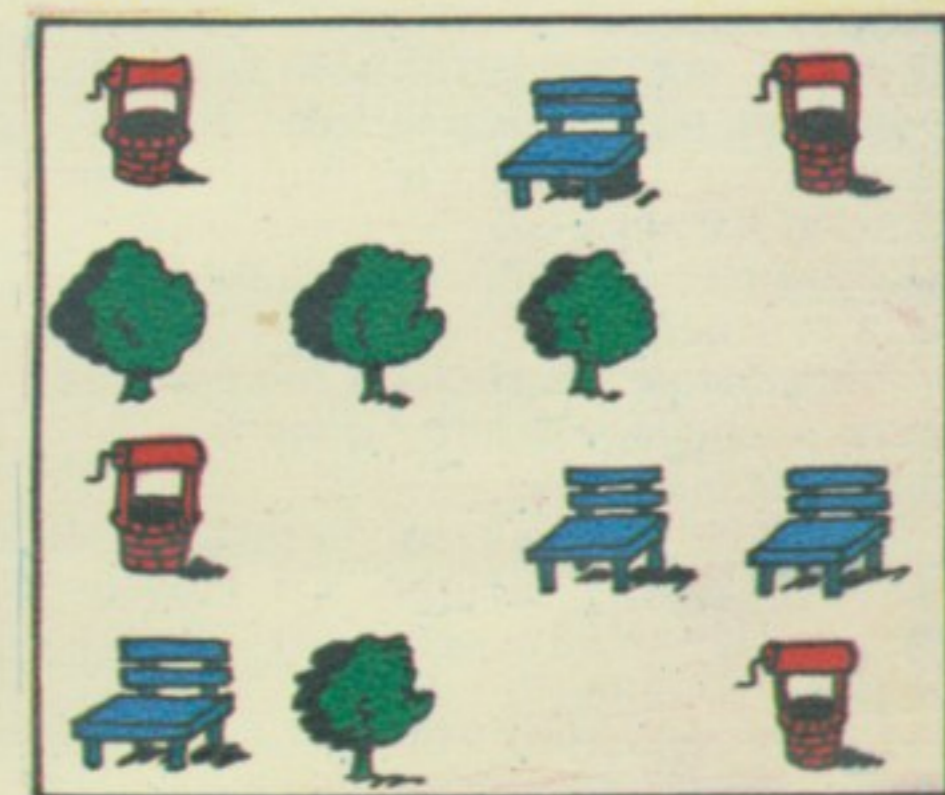

Одговор:

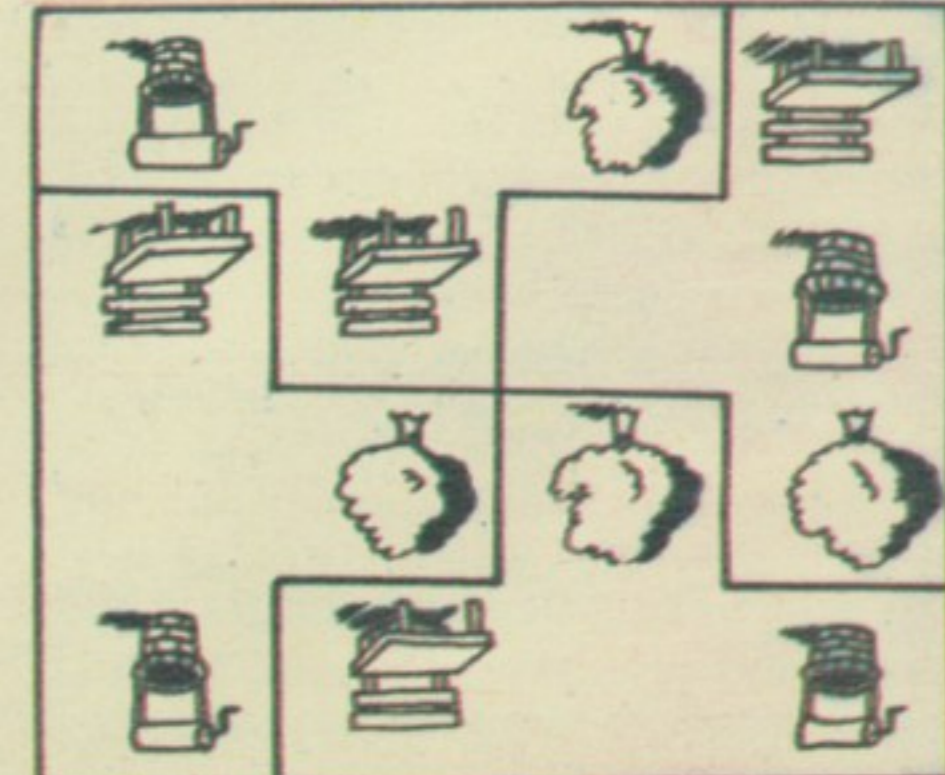
1 и 4 још нису штитови бр. 1 и 4

ПОДЕЛИТЕ ТЕРЕН

Како ћете поделити терен на нашем цртежу на четири једнака дела и то тако да у сваком буде по један бунар, једно дрво и једна клупа.

Одговор:

КО СЕ? ПРЕВАРИО?

Груди су му биле ошворене. Унутра је нешто свећуцало, као метал

Узећу одмор — рече Спенс Олхем за доручком и погледа своју жену. — Мислим да сам га заслужио.

— А они? Шта ће кад ти одеш?
— Добиће рат и без мене. Мање је страшно него што се мисли. У новинама се надувава опасност од тих космичких бића... Знам ли где бих најрадије провео одмор? На оном брежљку изван града где смо недавно били на излету... Сећаш ли се?

— Сатанова шума, како се не бих сећала! Али, она је прошле недеље изгорела. Мислила сам да знаш.

Олхем се намршти.
— Кладим се да нису ни покушали да открију узрок пожара. Нико се више не интересује ни за шта. Мисле само на тај рат...

— Како се и може мислити на нешто друго? — рече Мери.

Рај

с Кентауровцима

Олхем клигну главом. Наравно, она је била у праву. Мали, лагани бродови који су долазили с Алфа Кентаура били су знатно бржи од гломазних земаљских. Била је то неравна борба... све док није израђена заштитна купола. Пребачена прво изнад највећих градова а затим изнад читаве Земље, она је представљала први озбиљан одговор Кентауровцима. Сада се у лабораторијама радило дан и ноћ да би се пронашло ново оружје које ће решити сукоб. Таква је био његов пројект, на пример.

Ауто-ракета требало је сваког часа да стигне.

— Надам се да Нелсон неће закаснити — рече, гледајући на сат. — Сад ће седам.

— Ево га! — узвикну Мерил.
Олхем уђе у возило. Са Нелсоном је био неки непознат човек средњих година...

— Ово је мајор Питерс — рече Нелсон.

Олхем га радознало погледа и пружи му руку:

— Не сећам се да сам вас видео у лабораторијама.

— Радим за ФЦА, контраобавештајну службу. Јутрос сам овако поранио због вас.

— Због мене? Зашто?

— Да вас ухапсим као шпијуна Кентауроца... Држите га, Нелсоне!

Олхем погледа запрепашћено свог пријатеља. Отвори уста да нешто каже, али речи се нису чуле.

— Преузмите команде док је поразговарао с њим — обрати се мајор Нелсону, који је држао пиштољ.

Он седе крај Олхема, испружи руку и опрезно му опипа прво мишицу, а онда оба образа.

— Слушајте ме — рече Питерс. — Ви знате да летимо према Месецу. За један сат спустићемо се. Чим се нађемо тамо, предаћемо вас екипи која ће уништити ваше тело.

Робот са У — бомбом

— Пре два дана смо добили извештај да је један брод Кентауроца успео да продре у заштитну куполу. На броду се налазио шпијун, човеколики робот. Дошао је са задатком да уништи једно одређено људско биће и да заузме његово место. У роботу се налазио I-бомба. Наш агент не зна тачно како се бомба активира, али претпоставља да то треба да буде на одређену реченицу. До тог тренутка робот ће живети животом особе коју је убио, преузеће њен посао, њен друштвени и породични живот.

Олхем је слушао ужаснут.
— Личност у чији живот робот треба да уђе јесте Спенс Олхем, пројектант оружја од којег се много очекује.

— Али, ја сам Олхем! Нисам никакав робот!

— Претпостављамо да је брод са роботом атерио пре осам дана — настави Питерс, као да га није чуо. — Замена је вероватно извршена у недељу, док је Олхем био на излету ван града.

— Али ја сам Олхем! — Сав очајан, он се окрете Нелсону. — Зар ме не познајеш? Заједно смо ишли на универзитет... Становали у истој соби...

Нелсон га прекиде:
— Ђути! Нећу да те слушам. Ти си убио мог најбољег пријатеља!

— Вараш се, Нелсоне. Ја не знам шта се догодило, али сам сигуран да робот није успео да дође до мене. Вратите се на Земљу. Доказаћу вам да сам Олхем. Једноставним рендгенским прегледом видећете да у мени нема никакве бомбе.

— Робот — рече Питерс — не зна да он није прави Олхем. Усађено му је вештачко памћење. Он има исти изглед, иста осећања, исте мисли.

Страшних 15 секунди

Питерс је већ облачио специјални комбинезон без којег се на Месецу

— ТИ СИ УБИО МОГ НАЈБОЉЕГ ПРИЈАТЕЉА!

није могло дисати. Кад је био готов, узе пиштољ из Нелсонове руке.

— Хајде, облачи се, овоме то није потребно, он је робот.

— Ако отворите врата — повика Олхем — ја ћу се угушити. То је убиство.

— Хајдемо — рече Нелсон.
Олхем га је гледао. За који секунд врата ће се отворити и ваздух из кабине отићи ће напоље.

— Хајдемо — понови Нелсон нестрпљиво.

— У праву сте — рече наједном Олхем. — Мени заиста није потребан ваздух. Отворите врата! — Он завуче руку испод сакоа. — Питам се само докле ћете стићи...

— Докле ћемо стићи? — понови Питерс уплашено.

— Остаје вам петнаест секунди... У свему сте били у праву осим у начину активирања бомбе. Није у питању никаква реченица.

Заседа

Изобличена лица она двојица су га гледала, а онда се, као по договору, бацише на врата, отворише их и искочише из возила. Ваздух је шиштећи одлазио. Хитрим покретом, Олхем залупи врата на њима и закључа их. Аутоматски уређај поче да ради, надокнађујући изгубљени ваздух.

Напољу, Питерс и Нелсон су се придружили групи људи који су их чекали. Одмах потом, разбежаше се у свим правцима, а онда се бацише на тле, очекујући експлозију. Олхем се насмеја и преузе команде.

Експлозија? Како су само могли да поверују у његову измишљотину? Сад само да што пре стигне на Земљу.

Била је ноћ. Олхем окрете дугме видеофона.

— Мери — рече он.
— Спенсе! Где си? Шта се догодило?

— Не могу ти рећи. Слушај ме, хитно је. Одмах поћи у лабораторију и потражи доктора Чемберлена. Наговори га да с тобом пође нашој кући и тамо ме сачекајте. Нека понесе апарат за рендгенове зраке.

— Али...
— Учини оно што ти кажем. Пожури! Све мора бити спремно за један час.

Он прекиде везу и погледа на сат. Тренутак касније изиђе из ауто-ракете и стоји се са помрчином.

Пружио је корак.
Један прозор је био осветљен: његова радна соба. Тамо га свакако чека доктор Чемберлен. Ослушну, стојећи уз ограду. Ништа. Али, шта је друго могао да чини? То је била једина нада. Доктора Чемберлена сви су ценили и поштовали. Његово мишљење ће послушати.

Охрабрен, пође према капији. Притисну звонце. Мери отвори врата. Чим угледа њено лице, све му би јасно. Окрену се и потрча према жбуњу. Један агент одгурну Мери и отвори ватру на њега. Али, Олхем је већ био измакао иза угла.

Трчао је као никад у животу. Више није чуо кораке гонилаца. Ускоро ће стићи до места где је оставио ауто-ракету.

ВУЛКАНСКО ПЛЕМЕ

Док јој је прилазио, држећи се сенки дрвећа, врата се на њој отворише. Питерс скочи на земљу, истичући се према тамној позадини. У рукама је држао тешки дезинтегратор.

Дакле, пресекали су му одступницу. Он стеже песнице. Ипак је постојала једна нада. Космички брод Кентауроваца мора да се срушио негде у близини. А у њему је робот, уништен и безопасан.

Кад би само могао да нађе остатке брода.

Изненада као да му је нешто синило у мозгу. Сатанова шума! Како се тога раније није сетио? Шта је могло да запали шуму него тај проклетни космички брод?

Леш у ракеџи

Јутро га је затекло згрченог на ивици пропланка. Пред њим се пружала права пустош: тло је било изгорело, а по њему разбацани комади искривљеног метала.

Ослушну... Долазили су. Једна прилика се појави, опрезно корачајући.

— Питерсе! — довикну Олхем. — Не пуцајте! Погледајте шта је на пропланку. Непријатељски брод! Срушио се!

Питерс је оклевао. Цев његове пушке се мало спусти.

— Убијте га! — заурла један глас. Био је то Нелсон.

— Чекајте! — Питерс се нагло окрете. — Пођите доле и видите шта је! — нареди двојници агената.

Олхем заустави дах. Није стигао да провери да ли је робот тамо. Ако је ипак успео да умакне или се распао.

Она двојница агената су се већ враћала.

— То је заиста непријатељски брод — рече један. — Има и нешто унутра.

Спустивши пушку, Питерс пође поред Олхема, за њим Нелсон и остали.

— Неко тело, изгледа — рече Питерс.

Агенти извукоше леш из олупине и спустише га на траву. Питерс се наже.

— Груди су му отворене. Нешто се у њима светлуца... као да је метал.

Завлада тишина.

— Опростите — обрати се Питерс Олхему. — Мора да је то било страшно за вас...

— Знао сам да робот није стигао до мене — рече Олхем, вадећи цигарету.

Нелсон клече крај леша и испружи руку према оном металном предмету.

— Не дирај! — узвикну Олхем. Могла би да експлодира!

Али, Нелсон је већ био завукао руку. Устаде. У руци је стезао онај метални предмет. Није то била бомба већ нож какав носе Кентауровци.

— Овим га је убио — промрља Нелсон. Он погледа Олхема. — Ти си убио мог пријатеља.

Олхем стаде да дрхти. Гледао је час нож, час леш на трави

— Значи... преварио сам се... Ако је то Олхем, онда сам ја ро...

Не изговори реченицу до краја. Експлозија је била тако јака да се њен блесак видео чак на Алфа Кентауру.

ПОДСЕТНИК

Електрични грамофон са звучником „травијата“. Цена 428,79 дин. „Електротехна“, Кнез Михаилова 24. У продавници „Радио-електро“, Змај Јовина 15 има и обичних са прикључком на радио-апарат. Цена 215 дин.

ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС

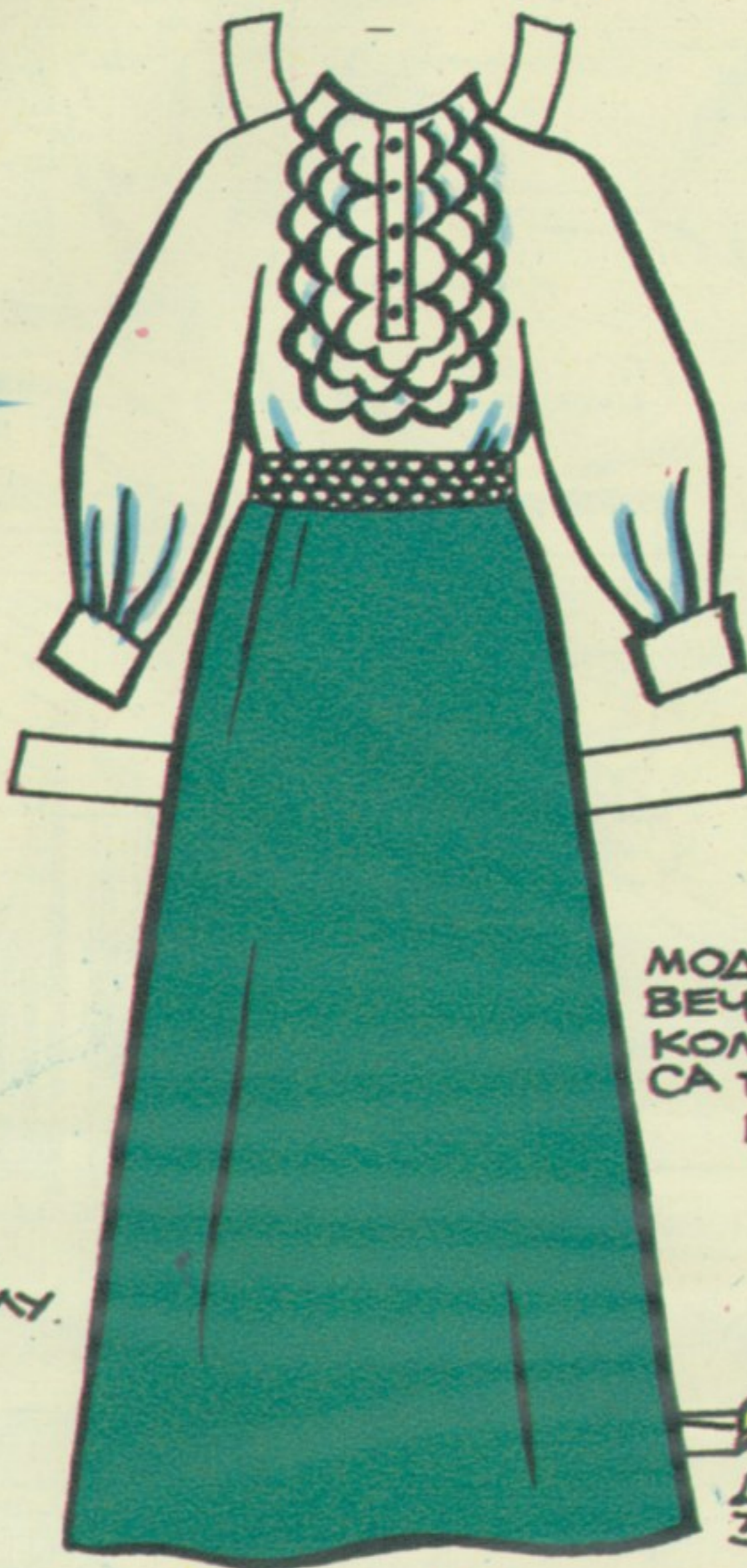
РОМЕО И ЈУЛИЈА

Некада је Саша Дистел био познат као гитариста и момак Брижит Бардо. Данас је он, пре свега, популаран певач. Гитара и ББ све више се заборављају. Песма „Ромео и Јулија“ била је већ и раније популарна, али сада је добила у лепоти не само зато што је Саша Дистел пева на италијанском језику, већ пре свега захваљујући његовом гласу и шарму. Плочу са овом мелодијом издао је „Југотон“ а цена је 7 н. динара.

ОБУЦИТЕ АНУ ЗА НОВУ ГОДИНУ

БЛУЗА И
СУКЊА У
РОМАНТИ-
ЧНОМ СТИЛУ.

МОДЕРНИ
ВЕЧЕРЊИ
КОМПЛЕТ
СА ПАНТАЛО-
НАМА

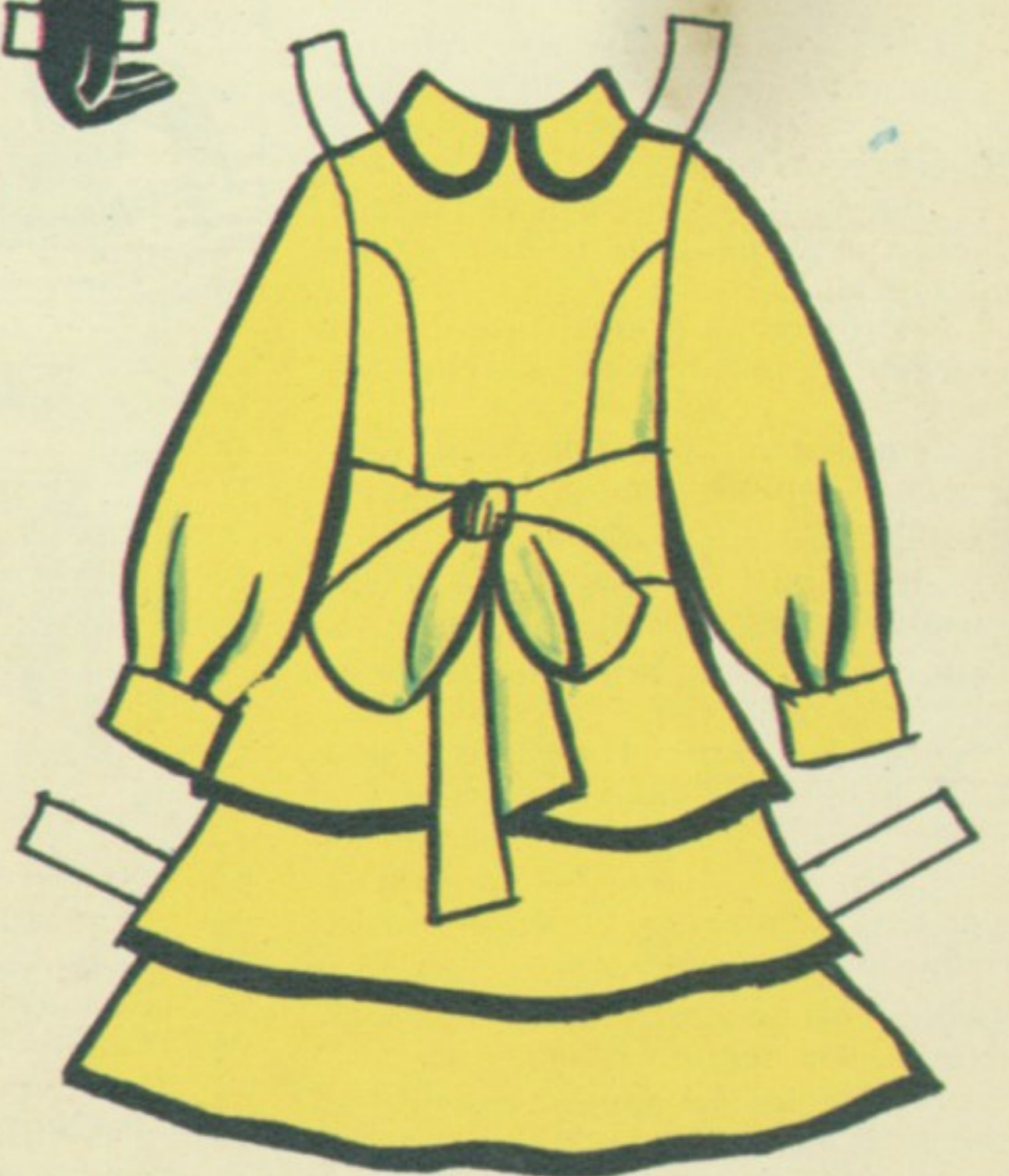
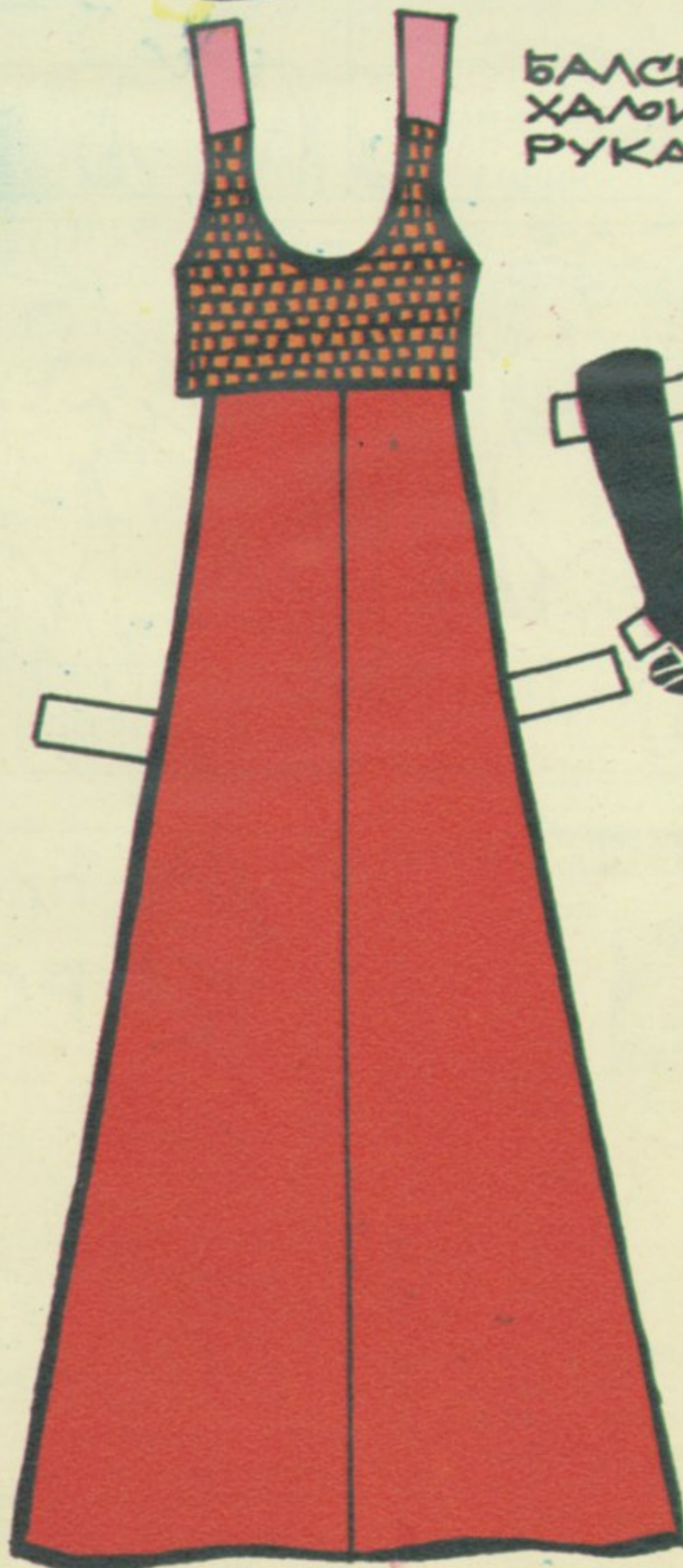
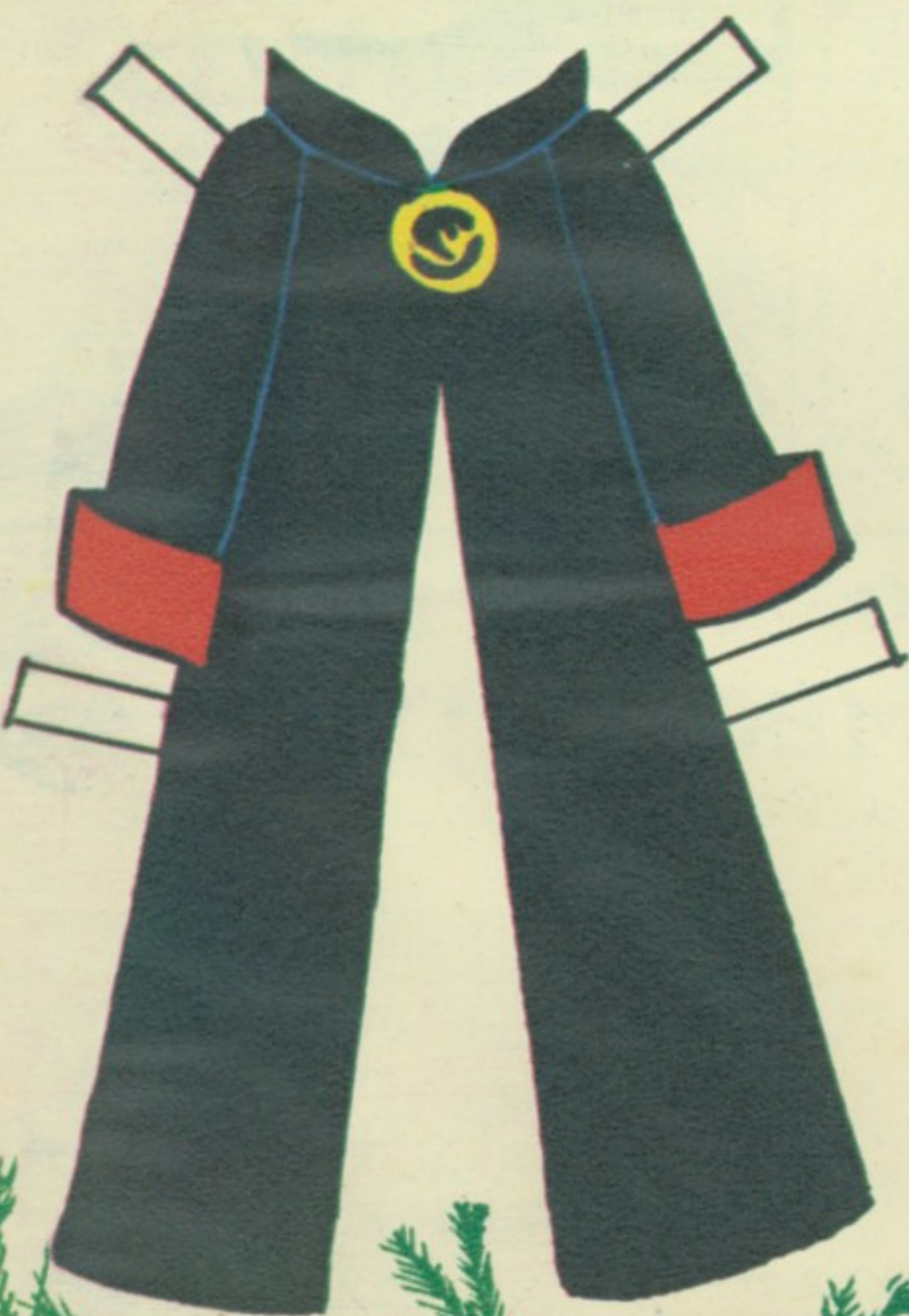

ДИЈАДЕМА
ЗА КОСУ

БАЛСКА
ХАЉИНА И
РУКАВИЦЕ

ХАЉИНА ОД
МУСЛИНА
"МИС ДИОР"

СВЕЧАНИ МАНТИЛ
УЗ БАЛСКУ ХАЉИНУ

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Ученица сам VII разреда, имам 12 година и желела бих да склопим пријатељство са другарицама и друговима широм наше земље. Сакупљам салвете и маркце од чоколаде. Анђелка Станивук, Улица Бр. Медрића 23, Турија, Бачка.

Дописујем се са другарицом из Совјетског Савеза. Она жели да јој пошаљем слике наших глумаца. Веома ми је жао што не могу да јој испуним жељу јер у мом граду њих нема. Зато бих замолила читасце „Забавника“ да ми помогну. Уједно желим да се са неким дописујем. Унапред хвала онима који ми помогну. Вукица Николић, Цара Лазара 37, Прокупље.

Ученица сам VII разреда. Имам 12 година. Желим да се дописујем са вршњацима из наше земље и иностранства. Језик дописивања: енглески и словеначки, српскохрватски и француски. Бојана Павловић, Београд, Премрла Бојка број 2

Имам 12 година и желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије. Хоби ми је сакупљање разгледница и салвета. Љиљана Костић, Панчево, Буре Баковића 29.

Имам 5 година и желела бих да се дописујем са вршњацима широм наше земље. Сакупљам салвете Радмила Бадивун, Ул. Ивана Цанкара број 33, Земун.

Имам 12 година, идем у VI разред. Сакупљам марке и салвете и радо бих их замењивала. Желим да се дописујем са друговима и другарицама из иностранства. Језик дописивања енглески и српскохрватски. Марчела Марић, Булевар Маршала Тита 1/III, Нови Сад.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље и СССР и Чехословачке. Ученица сам VI разреда. Волим забавну музику, а сакупљам салвете, марке и разгледнице. Борка Видовић, Власеница, Волничка б. 5

Имам 11 година, идем у V разред и учим немачки језик. Желим да се дописујем са друговима широм наше земље и то са својим вршњацима. Мој хоби: свирање на хармоници, сакупљање марака, разгледница, омота од бомбона, салвете и сличне земља и градова света. Мирко Павловић, Љубљанска број 9, Ниш.

Волела бих да се дописујем са девојкама и младићима широм земље. Мој хоби је сакупљање значака и фотоса певача и ансамбла. Стеван Лештар, Ваздухопловна гимназија „Маршал Тито“ III-е, Мостар.

Хтела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље и иностранства. Језик дописивања српскохрватски и руски. Иначе идем у VIII разред основне школе „Гаврило Принцип“, имам 14 година. Сакупљам салвете и разгледнице. Весна Лојен, Железничка колонија 28/1, Земун.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из домовине и иностранства. Језик дописивања је: енглески, немачки, руски и српскохрватски. Имам 14 година. Вера Сваток, Живојина Прерадовића 16, Вања Лука.

Решење са 15. стране

ПАЛИДРВЦА НАЂЕНА НА БРОДУ ГОТОВО СУ САСВИМ ИЗГОРЕЛА. КРИВАЦ ИХ НИЈЕ УПОТРЕБИО ЗА ОСВЕТЉЕЊЕ, ЈЕР ЈЕ ИМАО ЛАМПУ. С ДРУГЕ СТРАНЕ, НИСУ НАЂЕНИ ОПУШЦИ ЦИГАРЕТА. САМО ПУШАЧ ЛУЛЕ МОГАО ЈЕ, ДАКЛЕ, ДА УПОТРЕБИ ОВЕ ШИБИЦЕ, А ТО ЈЕ РЕМИ.

* укршћене речи *

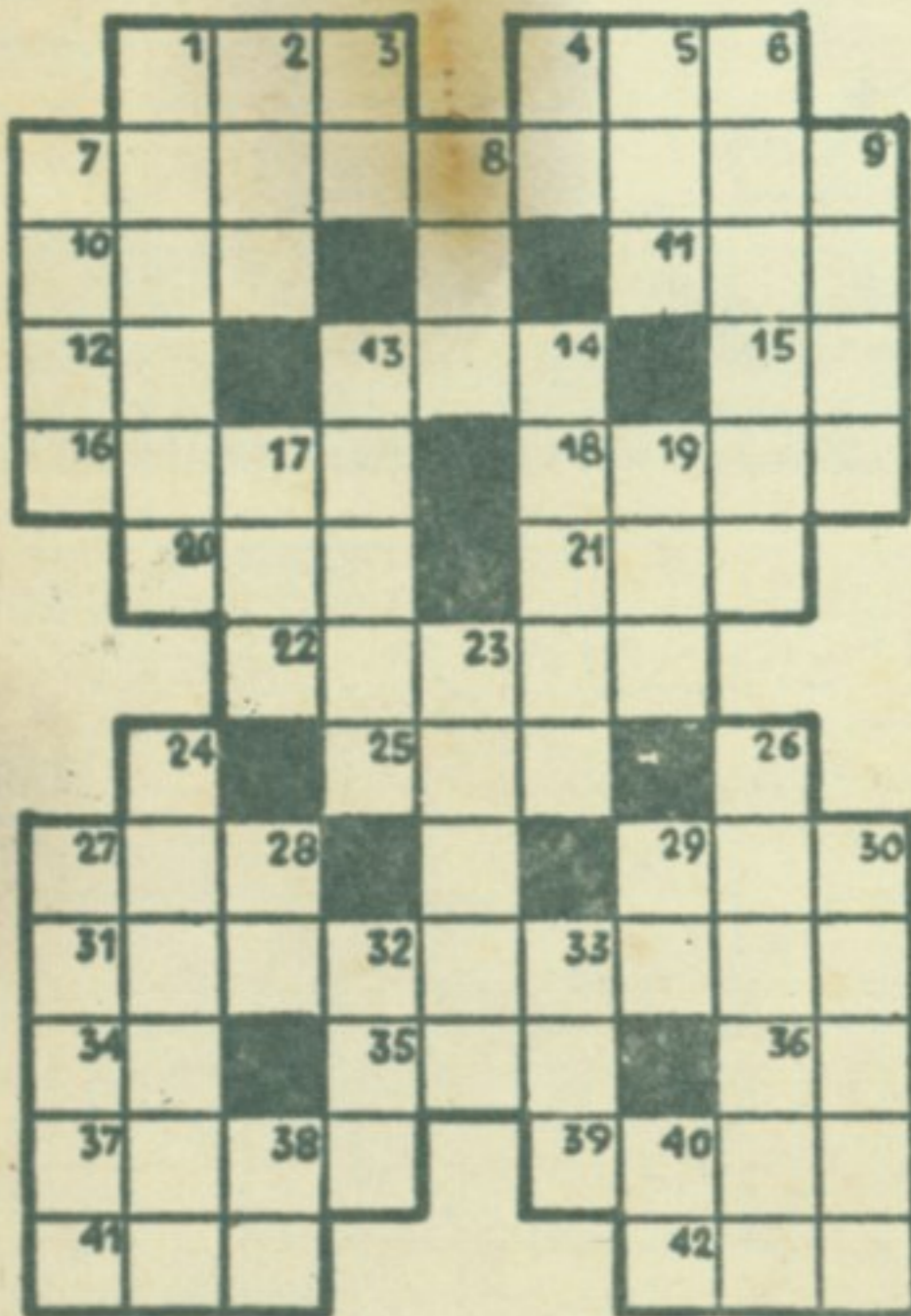
ВОДОРАВНО: 1) присвојна заменица, 4) целокупно, 7) врста винове лозе, 10) име књижевника Би-хаљи-Мерина, 11) мушко дете, 12) хемијски знак за рутенијум, 13) лонац (лат.), 15) два сугласника, 16) извлачење, вучење, 18) грчко сло-

во, 20) име глумице Гарднер, 21) лука у Израелу, 22) сребрнастосиви метал, 25) стара турска титула, 27) доживљај за време спавања, 29) течност која се цеди из воћа, 31) птица из реда кока, 34) два слова, 35) староримски поздрав, 36) врста першуна, 37) пример за углед, 39) река у Црној Гори, 41) кућа, 42) део намештаја.

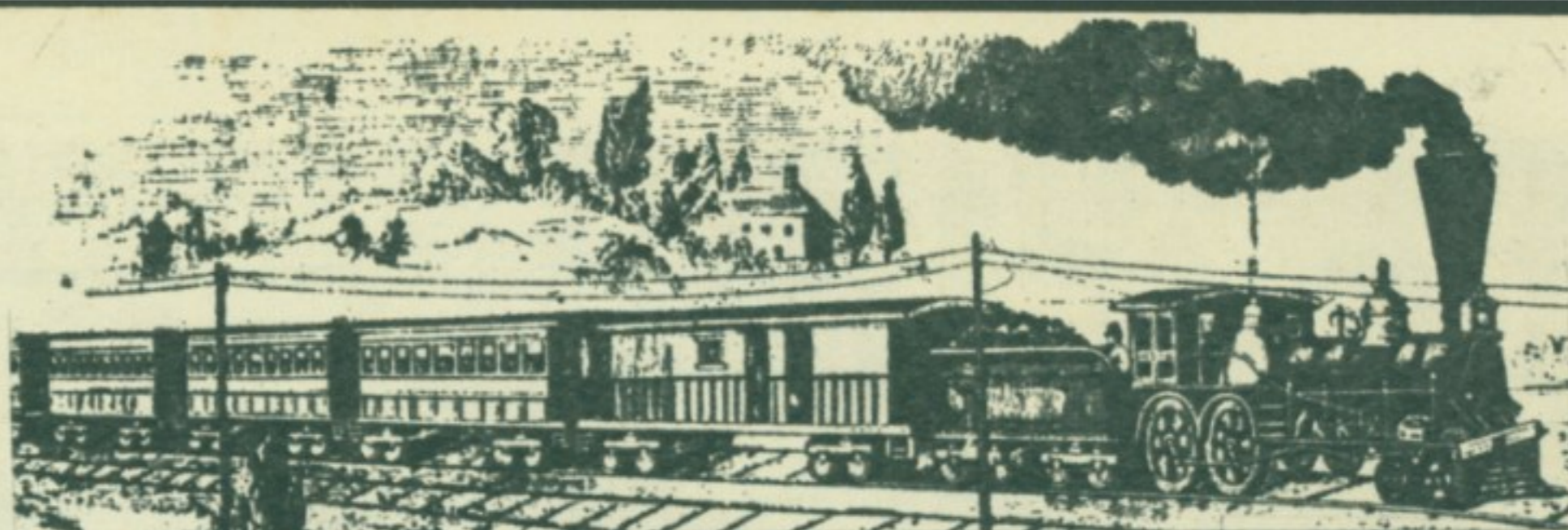
УСПРАВНО: 1) испит зрелости, 2) народно коло, 3) лична заменица, 4) два суседна сугласника, 5) острво у Јадранском мору, 6) загонетка, 7) морски коњ, 8) вунена марама, 9) италијанска новинска агенција, 13) рива, 14) биљка сувих предела Америке, 17) узвик, 19) свеза, 23) материјал за грејање, 24) италијански оперски певач (Енрико), 26) аустријски композитор („Фигарова женидба“), 27) пешчани или корални нанос, 28) негација, 29) музичка нота, 30) напитака, 32) двоје, 33) кретање кроз ваздух, 38) јединица електричног отпора, 40) првак.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) оникс, 5) ариш, 6) од, 8) Враз, 10) И(во) А(ндрић), 12) ехо, 13) Илион, 15) ре, 16) Ксеркс, 17) сом, 18) Атила, 20) Лаб, 22) оне, 23) Хомер, 25) Аца, 27) Огулин, 28) И(ван) М(ажуранић), 29) ритам, 30) еја, 31) њ, н, 32) анал, 33) ау, 35) Овен, 36) музеј.

Главни и одговорни уредник Никола Лекић, технички уредник Владимир Горбунов. Издаје и штампа «ПОЛИТИКА» Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29. Текући рачун број 605-1-82-1 Поштански факс 124. Преплата за нашу земљу: годишња 44 динара, полугодишња 22 динара; за иностранство: годишња 88 динара, полугодишња 44 динара. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају.

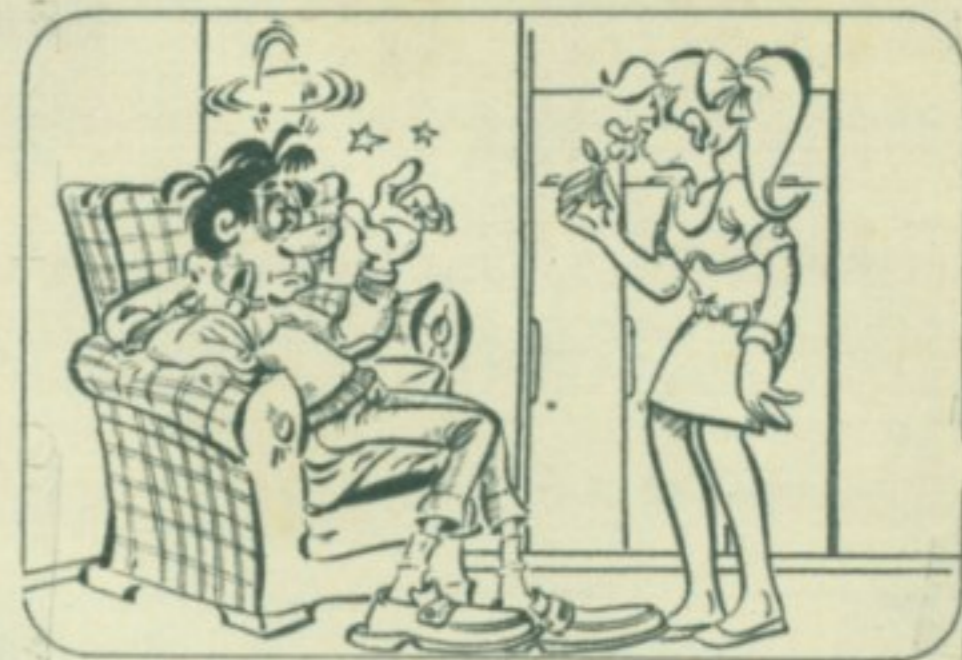

МАЛА ПОШТА

АКО ЈОШ МОКРИТЕ У КРЕВЕТУ

Драги Забавниче,

Пратећи „Забавник“ прочитао сам у малој пошти писмо жене чије дете мокри у постељи. Како сам и ја био једно такво дете, решио сам да вам се јавим. Мене је излечио доктор Цветко Брајевић који ради у Центру за говорну патологију и рехабилитацију, Београд, Савска 23. Сада сам здрав дечак.

вају веће количине етеричних уља. Дакле, треба избегавати такве биљке чији цветови и листови испуштају јак мирис. Мада код нас у правом смислу те речи нема отровних биљака, ипак лијандер (нарочито у доба цветања) лимун и орхидеју, треба износити из собе где се спава, јер ово цвеће може да изазове главобољу и друге nelaгодности.

КРИТИКА «ЗАБАВНИКА»

Поштовани друже уредниче,

Прије рата сам као дјечак волио читати „Политички забавник“, па сам на неки начин ваш стари читалац. Сада га чита и мој осмогодишњи син, па и због тога осјећам потребу да вам напишем шта мислим о вашем листу.

1. Техничка опрема: садашњи облик је бољи од ранијег из више разлога. Квалитета тиска је занаше прилике добра. Осим понеког неподударња боја у неким стриповима, вишебојни тисак је коректан.

2. Садржај: Узео сам у обзир двадесетак последњих бројева. Запазио сам да у средини објављујете различите занимљиве прилоге. По мом мишљењу најбољи је прилог из историје нашег свијета. Изврсне фотографије популарних личности су такођер добра идеја. Међутим запазио сам да објављујете несоразмерно велик број фотографија пјевача забавних мелодија (око 50%), па онда ногометаша. Зар у последњем није могао бити нетко од наших представника са Олимпијаде? Дозволите ми да вам сугерирам да ту страну користите и за популаризацију личности из нашег умјетничког и научног свијета уз мале биљешке о њима.

О стриповима. Сматрам да су сви стрипови квалитетни и да те врсте треба и задржати. Капетан Кејт ми изгледа ликовно најслабији. Остали, почевши од Флаш Гордона до Цона Хазарда у „реалистичкој“ манири, па до духовито цртаног Острва с благом, Малих детектива, су квалитетни. Дизни је класика.

Рубрике које доносе мале занимљивости су такођер корисне. Све приче из свијета животиња судобродошле, као и фантастичне приче. Корисна је и историја моде, а карикатуре су добро изабране.

Антун Бабић, Винковци

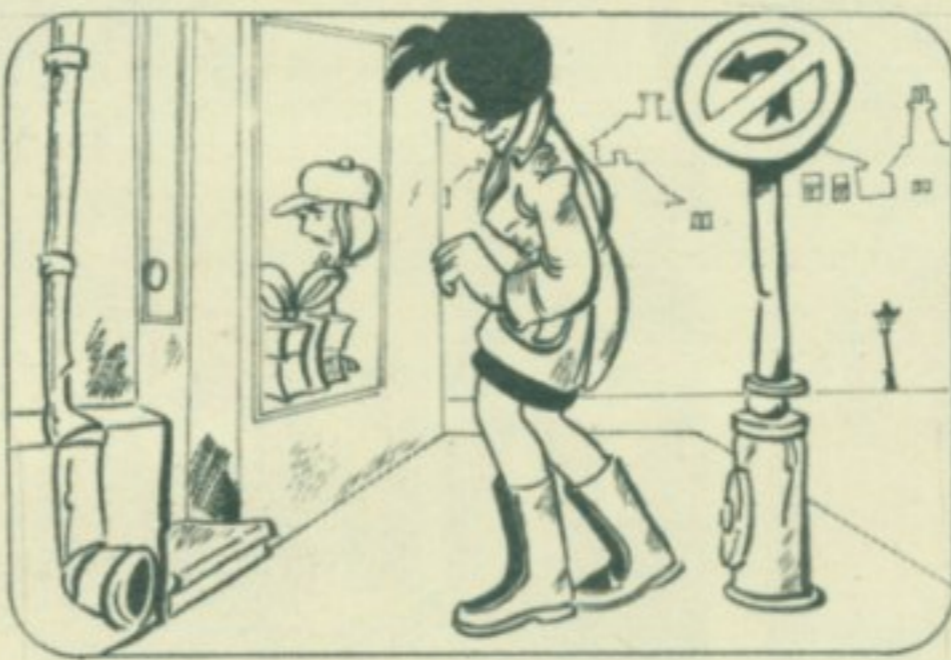
Свима дечакима и девојчицама који болују од исте болести поручујем да се обрате хитно доктору Цветку Брајевићу.

М. С. Раља код Београда

ПОКЛОН ДРУГАРИЦИ

Већ годину дана дописујем се са другарицом из Русије. Желела бих да јој пошаљем поклон за Нову годину. Поклон бих купила од цепарца. Она има 14 година.

Читатељка из Мајданпека

Да сте нам написали колики вам је цепарца, било би нам лакше да дамо савет. Овако нам је доста тешко, али покушаћемо. Не би било лоше ако бисте јој купили неку гарнитуру за зиму: капу, шал и рукавице; можда плетене чарапе, које се и тамо радо носе, или неку плочу с нашим народним песмама.

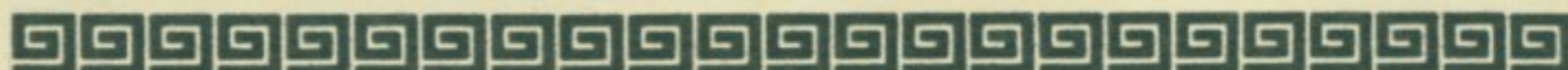
ОПОЈНЕ БИЈКЕ

Драги уредниче,

Родитељи су мом другу саветовали да износи цвеће из собе у којој спава. Да ли су добро урадили, у питању је било ово цвеће: лијандер, фикус и лимун.

Векослав Стојковић, Призрен

У соби у којој се спава није препоручљиво држати биљке које испара-

WALT
DISNEY

МИКИ

